

Instiegta 1886
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
 METINĖ PRENUMERATA:
 Suvietytose Valstijose... \$2.50
 Kanadoje 3.00
 Visose kitose viešpatystėse 3.50
 Prenumerata apmokama iš kalno.
 Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos
 užrašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
 Adresas:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
 120-124 GRAND ST.,
 BROOKLYN, N. Y.

Established 1886
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 THE LITHUANIAN WEEKLY
 Published Wednesdays
 at Brooklyn, New York.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In United States \$2.50
 To Canada 3.00
 To all other Foreign Countries 3.50
 Advertising rates on application.
 Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
 120-124 GRAND ST.,
 BROOKLYN, N. Y.

NO. 31. BROOKLYN, N. Y., LIEPOS (July) 30 d., 1919 M. METAI XXXIII
 (Telephone 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint)

Published and distributed under permit (No. 641) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By Order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

LIETUVIAI SUMUŠE LENKUS.

Paskiausiai aplaikytoje kabligramoje iš Europos pranešama, kad lenkų kariūnė, kuri bandė veržtis gilyn Lietuvoje, tapo pasakmingai Lietuvos kariūnės atmušta atgal.

Sąjungiečiai pareikalavo nuo Vengrijos žmonių nuversti bolševikų valdžią, nes kitaip negaus maisto.

Čikagoje įvyko susirėmimai tarpe baltųjų ir juodųjų. Du žmonės užmušti, 50 sužeista.

Vyriausia Sąjungiečių Tarybė sutiko su Maršalo Foch raportu apie Lietuvos-Lenkijos rubežius. Lenkai iškraustys į Suvalkus (miestą) ir pasitrauks iki linijai, kuri bėga į šiaurę iš miesto (nežinia ar jie apieis Vilnių).

Vokiečiai dar vis rangosi išsikraustyti iš Latvijos.

Suomiai išsirinko Prezidentą Stahlbergį.

Visokios Žinios

AUSTRAMS NEPATINKA SUTARTIS
Vienna. — Spauda karščiau dainuoja sąjungiečių inteiiktą sutartį Austrijai. Ypač pykstama prieš tą dalį, kur reikalaujama, idant Austrija induotų rumunams, serbams ir italams keletą tukstančių melžiamųjų karvių. Tas reikštų mirtį daugeliui kudikių Austrijoje, kur ir taip pieno mažai esama.

FRANCUZAI DAR TIKI CLEMENCEAU
Paris. — Pirmu balsavimu, 272 balsais prieš 181, ir antru — 289 prieš 176, Atstovų Butas išreiškė pasitikėjimą Clemenceau ir jo politika. Darbininkai, kurie pasitikdami, jog Clemenceau bus išverstas, atsisakė dalyvauti 21 d. liepos streike tapo apvilti. Vienok visi valdžia nesijaučia gerai, nes mano paskelbti naujus rinkimus į Atstovų Butą.

FRANCIJOS NUOSTOLIAI
Paris. — Atstovų Buto komitetas nagrinėjantis nuo stolius vokiečių padarytus Francijoje, atranda, kad jie siekia 200 milijonų frankų, arba 40 milijonų dolarių.

AMERIKOS REIKMĖNĖS FRANCIJOJE
Paris. — „Times“ korespondentas praneša, kad Francijos valdžia nutariusi duoti daugiau negu 300 milijonų dolarių už S. V. kariūnės judinamą ar nejudinamą savastį. Pirmą fran-

ciūnė, lietuviams ir lenkams.
VENGRIJOJE NAUJA VALDŽIA
Berlinas. — Pranešama, kad Bela Kun atsisakęs iš urėdo ir valdžią apėmė grynai proletarai po vadovybę Vargo. Samuely ir Mosesal-pary. Bela Kun sakoma stovėjęs už koaliciją (susitarimą) su buržuazija, nes be buržuazinių žinovų technikų Vengrija negyvuosianti. Vėl, prieš atsisakymą, Bela Kun apturėjo nuo sąjungiečių ultimatumą: atsisakyk arba francuzai eina ant Budapesto.

VENGRAI EINA ANT RUMUNŲ
Vienna. — Susikirtimai ant Theiss upės, kur vengrai nusiuntė daug kariūnės, tebesitęsia. Vengrai užėmė porą miestų, daug reikmenų ir imtinių.

ANGLAI NUŽUDĖ 800 EGYPTĖNŲ
Londonas. — Gen. Allenby, Egipto malšintojas, praneša, kad laike sukilimo žuvę 800 egiptėnų. Sužeistų esą į 1,600. Europiečių žuvę 31, sužeista 35. Anglų kariūniai panešė 29 užmuštų, 114 sužeistų. Teismas nu teisė 39 sukilėlius miriop, 27 kalėjiman visam gyvenimui, gi apie 2,000 kalėjiman trumpesniai laikui.
 Dabar esą Egiptas ramus.

AFGANISTANŲ MAIŠTAS
Londonas. — Anglai, nors ir vartoja vėliausius išradimus karės šakose, vienok vis dar neįstengia numalšinti liuosybės reikalaujančių afganistanų. Nesenai 4 tukstančiai pastarųjų užpuolė anglų transportą išvežiantį su reikmenoms ir jį paimė, užmušdami 2 anglų ofi-

cierių ir šimtą indusų kareivių.

FRANCUZAI UŽIMA BULGARIJĄ
Geneva. — Francuzų pulkas išlipęs Bulgarijoje ties Lom Palanka (ant Dunojaus upės) buvo patiktas šu viais, kuriuos maloningai su teikė bulgarų kareiviai. Francuzų trejetas krito negyvais. Todel francuzai dabar užėmė Bulgarijos sostai nę Sofiją ir nuginklavo jos kareivius.

ESTAI PRADĖJO UŽPUOLIMĄ
Kopenhaga. — Estų oficialis pranešimas sako, kad Pskovo srytyje estai pradėję naują užpuolimą ant bolševikų. Sovietų telegrama irgi tą patvirtina ir sako, kad rusai buvo priversti trauktis.
 Tarpe Ukrainos ir Rumunijos vėl atnaujinti diplomatiniai ryšiai.
 Lenkai giriasi, kad jie atsiėmę Tarnopolį Galicijoje.

LENINAS TAIKOSI SU RUMUNIJĄ
Londonas. — Kišinevan atvyko bolševikų delegacija, kuri pasinaudodama 8 dienų paliaubomis rumunų fronte, stengsis užverti taiką tarpe Rusijos ir Rumunijos. Leninas sutinka atiduoti Besarabiją Rumunijai, jei Rumunija uždraus ukrainiečių ir Kolėako bandoms peržengti Rumunijos rubežius.

PERĖJO PRIE BOLŠEVIKŲ
Londonas. — Rusų pulkas, kuris kariavo kartu su sąjungiečiais Arkangelo fronte, pakėlė maištą ir atsidavė bolševikams, kartu su miestu Onega. Tokiu būdu bolševikai dabar įvarė kylį tarpe Murmano ir Arkangelo frontų. Beto, pasirodo, tai buvęs nepirmas maištas. Bal. 25 d. tarpe rusų ties Tuigas kaimu taip pat kuomet sąjungiečiai apipylė juos šuviais iš kanuolių. Miestuke Pinega pavasaryje rusai buvo irgi sukilę, bet anglai juos nuginklavo. Esą bolševikų agentai varą smarkią propagandą tarpe Arkangelo rusų kareivių.

DENIKINAS SUKLUPO
Londonas. — Denikino armija, kuri sakoma ėjusi jau net ant Kursko, Voronežo ir turėjusi akį ant Maršalo, buvo priversta atsi-

traukti, nes bolševikai nuo Kaspijos jurių išlaipinę stiprias spēkas Denikino užpa kalyje.

Iš Amerikos

RIAUSĖS WASHINGTONĖ
Washington, D. C. — Pradedant su pereita subata, baigiant seređa ėia buvo riaušės tarpe baltveidių ir juodųjų. Pirmiausia ant juodųjų pradėjo užpuldinėti organizuota gauja kareivių ir jureivių, kurie, buk keršiję už juodųjų užpuldinėjimus ant baltų moterų. Daugelis juodųjų buvo sumušta. Policija neįstengė jų apginti. Tuomet juodukai susiorganizavo ir apsiginklavę skustuvais bei revolveriais ėjo baltųjų mušti. Tuomet buvo pašaukta keletas tukstančių kariūnės, kuri su pagelba arklų, šautuvų ir kulkosvaidžių, nuramino karštuolius ir neleidžia žmonėms rinktis burias ant gatvių. Užmuštų esą apie penketa žmonių, sužeistų gi yra keletas dešėtkų. Beto kiti vėsinasi šaltojoje. Tos riaušės tai ne graži dėmė ir Washingtonas senai jų beturėjo.

KALTINA KARĖS SEKRETORIŲ
Washingtonas. — Vienas iš Atstovų Buto komitetų, tyrinėjančių karės išlaidas, atranda, kad karės sekretorius užlaikęs sandeliuose maisto už milijonus dolarių, neparduodamas jo žmonėms. Komitetas užmeta sekretoriui, kad jis tą tyėia daręs, idant apsaugoti pinigų tu, nuo kurių tas maistas buvo pirktas. Esą pasakui tą maistą butų pardavę svietur.

MEKSIKONAI UŽMUŠĖ 217 AMERIKIEČIŲ
Washingtonas. — Atstovų Buto tam tikras komitetas pradėjo nagrinėti taip vadinamą Meksikos klausimą. Pirmuoju liudytoju buvo Henry P. Fletcher, Amerikos pasiuntinys Meksikoje. Jis inteiškė komitetui surašę 217 amerikiečių, kuriuos įvairūs meksikonai užmušę bėgyje 8 metų.

APIE MOONEY BILĄ
Washingtonas. — Atstovų Butas kiek aiko atgal buvo pareikalavęs daugiau faktų apie Mooney teismą. Darbo Departmentas tuomet nusiuntė p. Densmore iširti ant vietos teismo veikimą. Densmore tą išpildė

ir suteiktame Atstovų Butui memorandumė sako, kad Mooney negavo teisingo pri saikintojų teismo ir kad jis yra auka San Francisco biznierių, norinčių diskredituoti unijas.

„VIENYBĖS“ DIENRAŠČIO REIKALUOSE

Linksma mums yra pranešti, kad jau „Vienybės“ Dienraščio Bendrovė tapo pilnai inkorporuota ir jau dabar tik lieka sutvarkyti reikalus link pačio dienraščio, kaip tai: intaisymo tinkamų namų, supirkimo reikalingų daiktų ir sutvėrimo darbininkų štabo.
 Pirmiau buvoni pranešę, kad Dienraščio Bendrovės vardas bus „Lithuanian Publishing Corporation“. Dabar galutinai dalykus tvarkant, pasisekė Bendrovės varde ir žodį „Vienybė“ išprausti, taip kad pilnas Bendrovės vardas angliškai skambės: „Lithuanian Vienybė Publishing Co. Inc.“

„Vienybės Dienraščio Bendrovės šėrai skaitlingai yra perkami ir pasveikinimai naujam dienraščiuui plaukia tukstančiais. Gerb. Mikas Petrauskas, garsiausias lietuvis muzikas ir pirmininkas Lietuvių Muzikos Konservatorijos Bostone, Mass., siunčia \$30.00 už 3 šėrus ir rašo: „Siunčiu ėion \$30 naujam „Vienybės“ dienraščiui. Dienraščio reikia daugiau, kad sparčiau išsiaiškintų įvairūs reikalai ir greičiau butų galima prieiti prie tinkamesnių žmonių labai rezultati.“

Gerb. M. Truska, karštas tėvynainis ir darbštus veikėjas iš Newark, N. J. rašo: „Siandiena laikėme „Vienybės“ Dienraščio reikale susirinkimą ir įsteigėm 25 šėryų. ėion pat pardavėme 25 šėrus. Daug dar prisizadėjo imti.“

Gerb. Z. Jankauskas, gerai žinomas biznieriūs iš Lawrence, Mass., rašo: „Lietuvių dienraštis rytinėse Valstijose senai reikėjo įvykdyti, tačiau pasidėkavojant mūsų visų nesutikimui, tie reikalai užsitraukė iki šių dienų. Tatoi tokis užmanymas, kaip išleidimas dienraščio, nėra kas kitas, kaip tik didžiai pagirtinas ir remtinas darbas. Prisizadu visais bu-dais jį remti.“

Šią savaitę sekancios ypatos pirkto šėrų iš „Vienybės“ Dienraščio Bendrovės:
 Antanas Dragunas, senas Brooklynio gyventojas, stambus kriauzių kontraktierius, rėmėjas visų Lietuvos reikalų 12 šėrų \$120
 J. A. Ribinskas, žinomas Elizabetho veikėjas ir gabus fotografistas užlaikantis studiją po No. 131 First Str., 10 šėrų \$100.
 Marijona Lėtviniūtė, darbšti

NELAIMĖ CHICAGOJE
Chicago, Ill. — Didžiulis dirizablius nusileido į Illinois Trust ir Savings banko namą bei eksplodavo apžėrdamas namą su ugnia, nuo kurios žuvo 11 banko

lietuvaite 5 šėrus \$50.
 Vincas Masiulevičius, Amerikoj gimęs lietuvis, karštas lietuvių reikalų rėmėjas ir užlaikantis duonos keptuvę „Garsas“ po No. 209 Bedford Ave. 5 šėrus \$50
 J. F. Girkontas iš Chicago, Ill. žymus veikėjas 5 šėrus \$50.
 Antanas Diržulaitis, senas Brooklynio gyventojas ir tvirtas Lietuvos pilietis, kuris užlaiko bardaskutyklą po No. 131 Grand Str., 5 šėrus \$50.
 Baltus Lovinikaitis, jaunas ir gabus lietuvis, neseniai pargrįžęs iš tarnystės Dėdės Samo, 5 šėrus \$50.

J. F. Bergen, ekspertas mašinistas ir elektrikierius, veiklus tėvynainis, išradėjas daug dalykų prie siuvmų mašinų, 5 šėrus \$50.
 Mikas Petrauskas, visiems žinomas kompozitorius, dabartiniu laiku užlaiko konservatoriją So. Bostone, 3 šėrus \$30.
 Antanas Sendrauskas, darbštus draugijų veikėjas 2 šėrus \$20.
 Jeronimas Rugis, veiklus tėvynainis ir visų gerų užnamų rėmėjas 2 šėrus \$20.
 Juozas Vaitkus, jaunas, bet tvirtas lietuvis 2 šėrus \$20.
 Bernardas A. Zinis, žinomas gabus namų pardavėjas 1 šėrą \$10.
 Jonas Tolšius, karštas Lietuvos mylėtojas 1 šėrą \$10.
 Jurgis Garšva, gerai žinomas Brooklynietis 1 šėrą \$10.
 Jonas Masanauckas, veiklus lietuvių reikalų rėmėjas 1 šėrą \$10.
 Juozas Bagauskas, geras Lietuvos mylėtojas 1 šėrą \$10.

Newark, N. J.
 „Vienybės“ dienraščio šėrų paėmė sekancios ypatos:
 B. Leščinskas, 5 šėrus \$50.
 J. Kralikauskas, 5 šėrus \$50.
 J. Baltakis, 3 šėrus \$30.
 S. Adomaitis, 3 šėrus \$30.
 M. Dvareckas 1 šėrą \$10.
 M. Truska, 1 šėrą \$10.
 P. Faltinaitis, 1 šėrą \$10.
 V. Žalis, 1 šėrą \$10.
 A. Pempė, 1 šėrą \$10.
 A. Trečiokas, 1 šėrą \$10.
 M. Akielis 1 šėrą \$10.
 A. Stanislovaitis, 1 šėrą \$10.
 Pasizadėjo imti dar po kelis šėrus šie lietuviai:
 T. Bušneuskas, M. Dauksys.
 Tai tik dar pradžia darbo, vieno vakaro pasekmės. Tikimės Newarko didvyriai sukurs ir pasirodys tikrais didvyriais dienraščio klausime.
 Siųsdami pinigūs už šėrus arba reikalaudami kokių paaiškinimų link „Vienybės“ dienraščio, visomet kreipkitės antrašu: „Lithuanian Daily „Vienybė“ 120-124 Grand Str., B'klyn, N. Y.

aptarnautojų ir sužeista 27. Priežastis nusileidimo nežinoma. Dirizablius prigulėjo Goodyear kompanijai, kuri prižada atmokėti visus nuostolius. Vaziuotojai atiduoti teisman.

EKSPLOZIJĄ BAYONNEJE

Bayonne, N. J. — Texas Kompanijos dirbtuvėje eksplodavo 10 tukstančių galionų gazolino ir naftos, 30 darbininkų tapo sužeista. Nuostolių padaryta ant milijono dolarių.

IŠ DARBININKŲ LAUKO

Rome, N. Y. — Nors metalininkų streikas dar toli gražu neužsibaigė, vienok atsiųsti kareiviai del tvarkos užlaikymo, atsaukti į kazarmes.

Bridgeport, Conn. — Warnerio Ko., korsetų išdirbėjai, paskelbė lokautą savo darbininkams, kuomet šie pareikalavo didesnių algų, 44 val. darbo savaitės ir pripažinimo unijos. Kompanija sutiko su pirmais dviejais reikalavimais, bet atmetė uniją. Vėliau, pritardami išmestiems darbininkams, išėjo ant streiko dar 3 kitų kompanijų darbininkai, skaičiuje kokių 4 tukstančių.

New Ulm, Minn. — Valstijinis Darbo Federacijos suvažiavimas, išklauses ponios Mooney kalbos, nutarė prisidėti pre antro Mooney streiko, kuris prasidės rugšėjo 1 d.

Boston, Mass. — Reporteriai laimėjo savo streiką. Jie gaus mažiausia \$45 į savaitę.

Berinas, Vok. Liep. 21 d. čion įvyko visuotinis streikas, nežiurint to, kad social-demokratai uždraudė savo nariams jame dalyvauti. Streikas parodė, kad didžiūma darbininkų seka paskui nepriklausomuosius socialistus. Streikas palietė viską, pradedant gatvekariais, baigiant gazu ir elektra. Valdžia privarė miestan daug kareivių, kurie vaikštinėjo gatvėmis, ir neleido jokių kitų mitingų, kaip tik soc.-dem.

Koblencas, Vok. — Amerikiečiai nuykė su kulkosvaidžiais ir šautuvais į Bendorfą be vargo užbaigė 800 darbininkų streiką, kurį vokiečiai padarė, simpatizuodami 21 d. liepos streikui Berline.

Vienna, Austrija. — Visuotinas 21 d. liepos streikas taip pat pavyko ir Vienoje. Visos įstaigos, išskyrus duonkepėklas ir maisto krautuves, buvo uždarytos. Ramiai atlaikyta daug mitingų. Jokių laikraščių tą dien neišėjo.

Liverpool, Anglija. — Joks laivas negali išplaukti iš uosto, nes prielaukų vartų sargai streikuoja, pritardami kitiems jurininkams. Manoma, kad prie jų prisidės dar 30 tukstančių prielaukų aptarnautojų.

Londonas. — Specialis valdžios nuskirtas komisaras Gedes neįstengė intinkinti 200 tukstančių Yorkshire sryties angliakasių su-

grįžti darban. Streikieriai reikalauja valdžios išpildyti taip vadinamo Sankey raporto rekomendacijas ir nekelti anglių kainas po 6 šiltingas ant tono. Kasyklas esą užliejās vanduo, nes pumpuotojai, kurie visuose pirmesniuose streikuose buvo leidžiami dirbti, taip pat streikuoja.

Roma. — Kareiviai didesniuose miestuose nepriėjo prie jokių demonstracijų 21 d. liepos.

Pittsburgh, Pa. — Darbo Federacijos skyrius organizuojantis plieno darbininkus Amerikoje išsiuntinėjo 150 tukstančių jau organizuotiems darbininkams balsavimo blankų kaslink streiko. Balsavimo pasekmės bus žinomos už 30 dienų.

Bostonas. — 3 dienas pastreikavę gatvekarininkai grįžo prie darbo, sutikę su nuosprendžiu vietos Tarpininkavimo Boardų. Nuosprendis suteikia jiems 8 v. darbo dieną ir 62 centų už valandą, pradedant su 1 d. gegužio š. metų. Darbininkai gi reikalavo 73 ir pusę centų.

BEVIELĖS ŽINIOS

Racine, Wis. — Liepos 16 d. vietinė Sandaros 35 kpturėjo savo išvažiavimą, kuris pilnai pasisekė ir davė kūopai suvirš \$200 pelno. Dalis šito pelno buvo paskirta apšvietos platinimui ir \$50.00 Lietuvos Neprigulmybės reikalams. Gražus pavyzdis kitoms Sandaros kuopoms.

Homestead, Pa. — Čia klerikalai buvo surengę prakalbas, kurias atliko pan Mostowsky, gerai žinomas lenkbernis, tas pats, ką kelios savaitės atgal New Yorko laikraščiuose pagarsino, kad „jo nuomone, reikia padaryti stiprią Lenkiją.“ Žinoma jis nieko gero nepasakė, tik mulkino neapšvietus lietuvius katalikus savo pasigyrimais ir savo „žygiais“ Europoje.

Dayton, Ohio. — Vietiniai tėvynainiai sutvėrė čion „Lietuvai Gelbėti Draugijos skyrių“ (Liet. Raud. Kryžius), kurin iškart iširašė 40 narių. Taip sau visas čion juda po senovei.

Ansonia, Conn. — Čionai randasi keliolika lietuviškų išgamų, kurie sekdami savo organą „Laisvę“ bando visuomi Lietuvos liuosybės reikalams užkenkti. Idant toki idijotai negalėtų ateityje mūsų tėvynei kenkti, vietiniai lietuviai intraukė jų vardus su tam tikrais aprašymais į „judąją knygą“ ir pasiųs ją Lietuvos valdžiai. Nevienas, kuris dabar Lietuvos laisvei priešinasis nebus įleistas Lietuvoj apsigyventi.

Reading, Pa. — Vietinėse plieno dirbtuvėse eina streikas. Daug lietuvių yra be darbo. Vietiniai bolševikai silpnai gyvuoja ir matydami savo galą, buvo išmėtę atsišaukimus pas savo „draugučius“ vyčius, bet, matyti, kad ir tieji tuoj kojas pakratys. Pagelba nuo jų menka.

Erie, Pa. — Čion randasi stebuklinga bolševikų kuopa,

kuri laikas nuo laiko pasirodo, parenka nuo tamsesnių „draugų“ aukų, neva mėnesinių mokesčių ir vėl išnyksta. Per paskutinius 6 mėnesius nebuvom girdėję apie ją. Dabar vėl ji atsigaivino. Matyti reikia vėl „mėnesinių mokesčių.“ Tik „draugučiai“ sukruskit!

Binghamton, N. Y. — Šiomis dienomis čion susitvėrė Sandaros 64 kuopa, kurion prisirašė 8 nariai. Sandarai čion yra gera dirva ir 64 kuopa turi didelę ateitį.

Edwardsville, Pa. — Vietinės L. D. L. D. ir SLA kuopos buvo surengę prakalbas 26 birž. Kadangi kalbėtoju buvo kviestas menkai apsišvietęs „draugas“ Kuciškas, tai prakalbosna tik tai keli žmonės atėjo. Po prakalbų kalbėtojas maldavo sau aukų „apsišvietimui.“ Pasigailėjusieji sumetė jam apie \$5.00

Rumford, Me. — Seniau šitoje apylinkėje buvo ge-

ras burelis socialistų, bet dabar visas pakriko. Mat darbininkai suprato, kad socializmas arba bolševizmas nieko bendro neturi su darbininkų klasos pagerinimu ir pradėjo vėl grįžti prie savo prigimtos tautos meilės. Butų gerai, kad ir kitų miestų protingesni socialistai pradėtų mąstyti.

Scranton, Pa. — Nelaimingi mūsų broliai lietuviai, matydami savo katalikiškų kunigų suktybes ir neturėdami kur prisiglausti, yra priversti tvirti sau lenkų sumanytą bažnyčią, žinoma, po vardu „nezaležna.“ Vietiniai lietuviai jau turi sutvėrę tokią bažnyčią ir tvirtai prie jos laikosi, nesuprasdami, kad ji yra tai naujas lenkų tinklas, kuriuomi jie galės lietuvius apkvaišinti. Romos katalikų bažnyčia, tiesa, yra supuvus, bet ir lenkų „nezaležna“ nėra geresne ir lietuviai turi nuo jos saugotis.

KORESPONDENCIJOS

MASPETH, N. Y. Naujas „apšvietimas.“ — Gyvendamas Maspeth apie 10 metų, iš niekad dar nėsu apsirikięs nesupratime taip labai, kaip dabar. Beskaitydamas lietuviškus laikraščius, patėmėjau „Laisvės“ kelinose numeriuose, buk tai Maspethas pradeda šviestis. Nesuprasdamas apie kokią tai šviesą kalbama, pamislėjau, kad gal tai miestas pritašė daugiau elektros, nes nekuriuose gatvėse dar ikišiolai jos stoka vo. Vieną vakarą tyčia išėjau apsidairyti ir pamatyti Maspetho apšvietimą. Eidamas gatvėmis patėmėjau, kad kur buvo pirmiau tamsu, ten ir dabar taip yra, o kur lempos žibėjo, ten ir dabar žiba. Bėvaikščiოდamas vis maščiau sau vienas, kas tai per apšvietimas čia galėtų buti. Buvau jau begrižas link namų, kaip štai sutinku savo gerai pamokytą draugą, ir pradėdu jam pasakoti apie patėmtą laikraščiuose kokią ten naują Maspetho apšvietą. Draugas nusijuokęs pradėjo man aiškinti ir sako: „Tai yra moksliskas apšvietimas. Jis reiškia, kad jau ir Maspetho žmonės pradeda organizuotis ir rupintis savo dvasišku apšvietimu.“ Ant šitokio jo aiškinimo aš jam pradėjau darodinėti, kad Maspetho žmonės jau nuo senai yra susiorganizavę ir turi daug draugijų, kurios, kaip šv. Vincento Dr-ja, gyvuoja net 16 metų. Dr-ja šv. Mykolo taipgi jau daugelės metų kaip gyvuoja. Lietuvių Ukėšų Kliubas 10 metų senas. Susivienijimo Lietuvių Amerikos 250 kp. suvirš 4 metų senumo. Dailės draugijos choras „Lyras“ 5 metai gyvuoja, etc. Taigi pasirodo, kad Maspethas su organizacijoms „subytina“ net didesnes kolonijas. Mudviem besiginčijant, atėjo dar mano vienas draugas. Jis ir pranešė, kad sasitvėrė Maspetho Lietuvių Socialistų Sąjungos kp., suorganizuodama tuos, kurie dar nebuvo organizuoti Maspetho iki šiam laikui, ir todėl dabar laikraščiai taip garsiai skelbia, kad jau Maspethas apšviestas.

Suprasdamas dabar gerai apie Maspetho apšvietimą turiu pasakyti, kad vietiniai lietuviai tokio „apšvietimo“ nereikalavo ir jo nenaudos. LSS. kuopa mūsų miestelyje, kur visi susipratę lietuviai yra gerai susiorganizavę ir apšvietę, neilgai tegalės gyvuoti. Mat kur saulė šviečia, ten balanų deginimas yra nereikalingas. Maspethietis.

NEWARK, N. J. Dramatiškas perstatymas — Liepos 16 d., pasibaigus parapijos susirinkimui, kildidelės diskusijos su daug įsikalščiamų. P-lė B. Vaškevičiūtė susirėmė su p-nia Kralikauskiene. Apsimainę moteriškais žodžiais, bandė užvesti duelį. Tuoj išimaisė tvarkdariai ir trumpa, bet gražia kariukė nenoroms pasibaigė. Dabar

parapijos susirinkimui, kildidelės diskusijos su daug įsikalščiamų. P-lė B. Vaškevičiūtė susirėmė su p-nia Kralikauskiene. Apsimainę moteriškais žodžiais, bandė užvesti duelį. Tuoj išimaisė tvarkdariai ir trumpa, bet gražia kariukė nenoroms pasibaigė. Dabar

vietos moteris kalba, kad p- nei Kralikauskienei reikia inteikti garbės medalis už karzygišką drąsą, nes iki šiol nei viena iš moteriu nedrįso to padaryti. Taipgi kalbama, kad p-lė V. turi naturaliskus gabumus pagaminimui paskalų ir tą gudriau atlieka, negu kitos vietos moteris. Tad susirėmimo priežastis ir buvo tame. Moterų žvilgsniu žiurint, šis incidentas turi didelę svarbą. Bevalinis.

Katalikai laimėjo. — Revoliucijos laikais visada buna dideli sumišimai, bet truksmui praėjus laimėtojai stengiasi įvykdinti tvarką.

Vietos klerikalai taip buvo išgalėję, kad jie manė (net ir apsišaukė) save esant vietos lietuvių karaliais. Net ir sostus pradėjo taisinėti naujoje bažnyčioje. Bet šioje gadynėje karaliai labai nepopuliariški: nuo sostų greit verčiami. Taip atsitiko ir čionai: jie nei ne pasijuto kaip sostas iš naujos bažnyčios likosi išverstas, nors tas darbas ir lėšavo apie tukstantį dolarių. Bet visgi geras darbas atlik tas. Nėra ko gailėtis. Dalykas štai kame.

Nedėlioje, liepos 13 d., kun. Ed. Budravičius paskelbė bažnyčioje, kad liepos 16 d. atsibus parapijos susirinkimas. Čion, sakytum, perkunas trenkė. Išėjus iš bažnyčios jau matyti tuli šulai laksto, agituoja, moteris po stubas bėgioja. Kodel? Sužinota, kad tai varoma agitacija išardyti parapijos mitingas.

Serėdoje, šv. Jurgio svetainė prisirinko pilnutėlė parapijonų apsvarstyti savo naujos bažnyčios reikalus. Po svetainę su lazdom vaikščiėjo 3 dideli tvarkos dabotojai, prisiųsti iš polidžijos stoties. Susirinkimo vedėju vienbalsiai išrinkta J. Kralikauskas. Trustisai išduoda raportą. Paaiškėjo,

kad per pusmetį ineigų buvo virš \$2,000. Skaitoma išlaidos. Kiekvienas daiktas, nors mažiausias, pažymėtas. Raportas priimtas beveik vienbalsiai (tik keleta bobų pasipriešino). Toliau trustisai aiškina, kad visi užmetimai; užpuldinėjimai ant kunai. Budrevičiaus yra tik ypatingi šmeižimai, nes jie peržiūrėjo visas knygas ir niekur nesurado jokių suktybių, kaip kad pirmiau komitetas tvirtino (pirmi trustisai bei komitetas susidėjo iš kunigo priešų, tik vienas trustisas pasilikęs tas pats). Garsus delnų plojimas. Kai kurie užpakalyje sėdėdami pradėjo urgti, bet į juos atidos neatkreipta.

Toliau, keturi komiteto nariai atsisako iš vietos (komitetas susideda iš 6). Klebonas paaiškina, kad dabar „jūs, priešai užimkite vietas komiteto, jei jūs esate teisingi.“ Bet parapijonai pradėjo balsu šaukti: — „mes nenorime tų trukmadarių, kad jie kištųsi į parapijos reikalus, nes jiems rupi ne bažnyčia, tik jų ypatiški dalykai“ ir prašyti seną komitetą kad darbuotųsi toliau. Beveik vienbalsiai, su mažu pasipriešinimu, pa liekamas tas pats komitetas darbuotis toliau.

Kas-gi tie priešai kunigo ir delko jie jo nenori? Prieš kunigą agitaciją varė taip vadinami klerikalai, kun. Kemėšio mokiniai. Ant kunigo jie išmislino baisiausius dalykus, ir taip parapijonam inkalbėjo, kad dauguma ir tikėjo jiems. Tam tikslui jie agitavo ir ardė kunigo sušauktus susirinkimus: anais laikais bažnyčioje pakėlė truksmą, kad kunigas negalėtų žmonėms paaiškinti teisybę. Ant šio susirinkimo visas išėjo aiškėten. Klerikalų nedori darbai išėjo į viršų ir katalikai pamatę teisybę klerikalams liepė prasišalinti ir parapijoje reikalų netrukdyti. Stebėtiniausia tas, kad

SKAITYK DARBUS Lietuvos Amerikos Pramonės B-drovės 1) ŠIOJI-BENDROVĖ SUORGANIZAVO KAPITALO į porą mėnesių tiek kiek kitos Bendrovės į metus laiko ir mano, kapitalą padidinti, prisiečius reikalui, iki \$5,000.00. 2) JAU APIE KONTRAKTUS už kelis šimtus tukstančių dolarių ir darbus varomas visu smarkumu jų išpildymui. 3) PADARYTI PLENAI IR ATLIKTI ŽYGLAI konstrukcijai ir išdirbystei Lietuvoj. Vykdinimui šio dalyko darbuojasi nuskirta komisija susidedama iš specialistų žmonių. 4) ĮSTEIGTA GENERALIS SUSINEŠIMO BIURAS SU LIETUVA, kuris tarpininkauja Lietuvos ir Amerikos lietuviams atjieškojimė giminių, dalties, turto, žemės; taipgi padaro legaliskus raštus pirkimo ir paravdimo, ingaliojimū afidavitų konsulio paliudijimų, etc. 5) PADARYTA SUTARTIS IR SULYGTA KAINOS persiuntimui maisto, prekių, mašinų ir visų kitų reikmenų į Lietuvą. Laivai jau yra ruošiami išplaukimui. 6) ĮSTEIGTA GENERALĖ AGENTURA laivakorėjų ir pinigų siuntimo, kuri suteiks teisingą lietuviams patarnavimą. Skyriai steigiami visuose didesniuose Amerikos miestuose. 7) SUVIENYTA LIETUVIŲ STATYMO BENDROVĖ su inc. kapitalu \$100,000 prie šios Bendrovės iš kurios sudaryta konstrukcijos šaka, statymui dirbtuvių, namų ir tt. Pakol to skyriaus veikimas bus galima perkelti Lietuvon dabar apipirkta plotas žemės ir budavojama gyvenimo namai mieste Akrono, Ohio, kurių vertė sieks iki \$300,000 iš ko Bendrovė turės nemažai pelno. Visas pelnas Bendrovės gaunamas iš visų skyrių veikimo teks šerinininkams, o kadangi šerinininkai daugumoje yra darbininkai taigi darbininkai daugiausiai pelnys. Nors biznis jau yra pradėtas gana plačiai ir pelnas daromas gana didelis, bet šerų kaina nepakelta. Kurie pasiskubins nusipirkti gaus kainą po \$10 šerų, ir turės progą naudotis pirmutinio uždarbio dividendais, kurie mokėsins netrukus. Užsirašykite šerų kuodaugiausiai nieko nelaukiant, siųskite pinigus ir klauskite informacijų šiuo adresu: — LITHUANIAN AMERICAN TRADING COMPANY 112 N. GREENE ST. Tel. 1490 Gree BALTIMORE, MD. HOPE S...

klerikalai visur inkalba žmonėms, kad jie esą geri katalikai, o visi kiti lietuviai yra niekšai, bet jie patys (klerikalai) pradėjo griauti bažnyčią ir atkalbinėti žmones, kad neitų ant pamaldų. Taigi aišku, kad klerikalas prisidengs katalikybe, ardo viską, kas neatnauja jojo pagoniškiems gėduliams. Lietuviai neatbutinai turi atskirti dorus katalikus nuo tų, kurie katalikybę naudoja tik pasipelnijimui. Dabar čionai vietos katalikai invekė klerikalus ir pilnai laimėjo. Katalikai džiaugiasi, kad pasisekė atsikratyti nuo griovikų. Klerikalai gi vaikščioja nosis nuleidę ir keikia savo likimą. Klerikalų sostas gruvo. A. a. Parapijonas.

Konkurencija. — Nelabai senai, V. Vaskas, turbut pa vyddamas pasisekimo L. A. B-vei, negražiai intarė minėtos B-vės atstovą, A. S. Trečioką. Vienok nabagui nenusisekė, nes A. Trečiokas atsakė ant V. kriminališkų intarimų ir pareikalavo priparodymų. V., negalėdamas nieko atsakyti, aky vaidoje daugelio žmonių Šv. Jurgio saliuone (ar Šv. Jurgis saliuoną turi Newarkę? — Red.), aiškino, kad esąs ištraukęs ir vėl nuėjo prie baro.

Tai tokius „didvyrius“ L. Prek. B-vę siunčia Lietuvon ir „Darb.“ net džiaugsmingai sušunka „Linksmybės visoje Lietuvoje — Vaskas išvažiuoja Lietuvon.“ Pamaitytum žmogus, kad V. išgers Lietuvoje visą raulgą i ratlks tuomi dideli darba. Girdėjęs—Matės.

WILKES-BARRE, PA.
Liepos 23 d. atsibuvo čionai pergalės paroda, kurioje dalyvavo labai daug kareivių, jureivių ir civilių žmonių. Visi jie maršavo gatvėmis ir per „pergalės vartus“ (arch), kuriuos parengė Wilkes Barre mietas. Lietuviai taipgi dalyvavo parodoje. Jie vežė labai puikiai išpuoštus lietuviškoms ir amerikoniškoms vėliavomis pažeikslus S. V. Prezidento Wilsono ir Lietuvos Respublikos Prezidento Smetonos. Buvo nešama taipgi Lietuvos baltas žirgvaikis raudoname dugne ir paveikslai Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių: Vytauto, Algirdo, Gedimino ir Keistučio. Paveikslai Dr. Basanavičiaus ir Generolo Žukausko taipgi buvo nešami. Išviso amerikoniškų vėliavų buvo 60 nuošintis, o lietuviškų 40 nuošintis. Vėliava su žvaigždėmis rodė, kad iš Wilkes Barre, 432 lietuviai tarnavo Dėdės Samo kariumenė. Viena vėliava turėjo užrašą „Free and independent Lithuania.“

Public Market salėje lietuvių choras dainavo per 2 valandį lietuviškas ir amerikoniškas dainas.

Pradant parodą, buvo sudainuota „My Country free“ (ar ne „My country 'tis of thee?“ — Red.), o kuomet lietuviai kareiviai ėjo ir nešė Lietuvos vėliavą, buvo pagiedotas ir Lietuvos Hymnas.

Žmonių buvo labai daug. Anglai labai žingėdavosi lietuviais ir ramiai klausėsi jų dainų. Public Market salės lange buvo išstatytas didelis Lietuvos žemlapis su jos istoriškais žemėmis. Lietuvų kareivių buvo

apie 150 ypatų Dėdės Samo uniformoj ir nešė Lietuvos ir Amerikos vėliavas. Lenkai iš piktumo nėjo gatvėmis visą, bet jie turėjo išrėdę West Market gatvę, kuomet lietuviai ir gatvėmis ėjo ir turėjo išrėdę E. Market gatvę, nuo stočių visu gelžkelio ir arti City Hall — viena iš parankių gatvių.

Šita paroda visiems lietuvių komitetams pilnai nusisekė. Visas surengimas apsiėjo apie \$3,000.

Svarbiuose reikaluose lietuviai visuomet čion sueina kruvon ir nuveikia darbą geriau negu kiti svetimtaučiai. Čia mat dar nėra didelių inteligentų, tai ir peštynių tan kiai neatsitinka.

Wilkes-Barre lietuviai nuveikė didžiausius Amerikos lietuvių istorijoj darbus. Čia kilo SLA., Lietuvių Diena, etc. Išaugino taipgi gerų inteligentų, dak tarų, inžinierių ir advokatų. Vietinis.

T. M. D. REIKALAI

Sekr.-knygtis, M. Stapulionis, 3347 Emerald Av., Chicago, Ill.

KUOMET ABEJOJI

Kuomet Tavo žinios takelis paklysta gamtos grazoje ir reikalauji vado, kuris gamtos sudėtingą audimą Tau išguldytų, tuomet klausk seno žiniaus, L. Šerno, jam Dievai suteikė kelią i paslapčių pasaulį. Jis Tau papasakos apie žuveles, paukščius, žvėrelius, apie juružių gilumą, apie židraus dangų. Išgyk jo raštus per Tėvynės Myletojų Draugiją, kuri dabar juos pradeda spausdinti.

Jeigu dar Tavo kolonijoje nėra Tėvynės Myletojų kuopos, pasirpink ją sutvert. Ypatinai dabar veik, kad kiekviena Tavo viengendžio pastogė but aprupinta tais daugvertiniais raštais, už labai mažą kainą. Už tavo triusą ateitį Tave pagerbs. Dabar ir tuojaus stois i apšvietos nešėjų tarpai!

Kad sutvert kuopa, reikia nemažiaus penkių narių. Metinė nario mokestis \$1.00, įstojimas 50 centų, iš jų 25 centai pasilieka kuopos reikalams, o \$1.25 persiunčiami centrui. Jau greit eis spaudon knyga „Apie Zemę ir kitus svietus.“ Jeigu turėsim pinigų, tai dar šį metą spausdinsime keletą jo knygu. Nelauk, veik dabar!

Del visokių žinių kreipkitės pas M. Stapulionis, (sekretorius), 3347 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Kasierius Jonas V. Liutkauskas, 217 Broadway, Room 202 New York, N. Y.

Prezidentas Dr. A. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

TURI BUT \$25.00

TMD. 144 kuopa nepasiganėdina maža auka L. Šerno raštų išleidimui, jie nori kad jų vardui prisiskaitytų visa dvidešimt penkinė: ko jie užsimano, tas įvykt turi ir įvyksta, nes Amsterdame gyvena pagirtini tėvynainiai. Kiek pirmiaus ši kuopa prišuntė centrui \$12.00 L. Šerno raštų leidimui, o dabar ji dadejo \$13.00, taigi 144 kuopa parėmė šį apšvietos darbą su čielia dvidešimt penkine.

Pas juos yra sumaniai padėtas apšvietos darbo skleidimui pamatas ir štai kodėl ji bent kas gali apvertinti, iš jo pasimokinti.

Nors mūsų organizacija, iš priežasties didėsės karės, nenuveikė išleidime knygu tiek, kiek nuveikt turėjo, bet amsterdamičiai žmo jos siekius ir pilni vilčių žiuri ateitin, jie apsimokėjo savo motinos duokles ir gražų bu relį naujų prie kuopos narių susilaukė.

Viso ką tik nuo TMD. 144 kp. aplaikiau \$55.70 ir kuopos vertingą žodį, kuris skamba taip: „Patarimų neduosim, nes jųs jau perdaug jų geunate, tik vykdykite anuos naudinguosius gyveniman!“

Ačiu Jums, amsterdamičiai už gražią parankį pinigais, taipgi ačiu ir už Jusų vertiną žodį. Mės viską darysime, kas tik bus TMD. naudinga. M. Stapulionis TMD. C. Kn.-Sekr.

Geriaus nameje juoda duona, negu karėje kepta višta.

Mūsų skaitytojų kampelis

KĄ DIRBTI, KAIP DIRBTI, KUOMET DIRBTI?

Šitie trys klausimai daugumai pasirodys be vertės, nes dauguma menkai težiuri i pagerinimą savo ateities, savo gimtinės šalies. Žmogus mąstantis ir protaujantis visuomet kovoja su savo aplinkybėmis ir rupinasi pagerinti savo ir visuomenės buvį.

Taip keletas New Yorko ir aplinkinių amatinkų-technikų, mąstančių apie savo ir Lietuvos ateitį, antrame savo susižiavi-me palietė šį svarbių klausimų, lytinę kartinį mūsų tėvynės stovį ir jos ateitį. Buvo paduoti sekanti klausimai apsvartymui: kas patiks Lietuvos žmo nes tolesniuose laikuose, jeigu jie nesirupins pagaminti lietuviškos techniškos literatūros? Kaip ilgai mūsų broliai Lietuvoje apsisieis su senoviškais padargais, kaip tai: spragilais, žambiais, mintuvais, dalgiais, etc.? Kas ten pagamins naujagadynius intaisymus, kaip tai: vandeningus ir vėjinius malunus, garines, gazines, elektrikines mašinas verpimui, audimui, nėrimui, siuvimui, tekimui, gražinimui, kalimui ir kitokiems kasdieniniams reikalams, kurie šiandieną yra nepraktiški ir neatsakančiai atliekami daugiausiai žmonių spēka, žmonių rankomis?

Jeigu mės nebusime patyrę, nei teorijoj, nei praktijoj, kaip pagaminti sau reikalingus daiktus, tai busime priversti išmainyti savo šalies neišdirbtą medegą ant svetimtaučių nudėvėtų įrankių, kas mums nei kokios naudos neatneš. Iš kitos pusės žiurint, reikia atminti, kad svetimtaučiai jau šiandieną dirba sau planus, kad visokių mažesniųjų tautų reikalus paimti po savo letena.

Jie be abejonės bandys ir geležies išdirbystę Lietuvoje savo globon paimti. Jeigu lietuviai amatinkai nesirupins šitais reikalais, tad trumpoje ateityje jie pasijus, kad jiems jų tėvynėje vietos jau nėra. Svetimtaučiams pasisavinus Lietuvos išdirbystės reikalus, lietuviai amatinkai tad jau negalės su jais kompeticijos varyti ir bus priversti savo laisvoje tėvynėje kitiems bernauti.

Pripažinimas Lietuvos nepriklausomybės jau yra arti. Gandas eina, kad nekurius viešpatystės prisizadėjo šelpiti Lietuvą. Tas sušelpimas nebus pinigais, bet mašinomis ir neapdirbta medega, kurią bus galima sunaudoti Lietuvoje. Čion Lietuvos valdžiai reikės sąžiniškų žmonių, kurie prižiurės kad jai neimbruktų sulūžusių ir nudilusių mašinų, arba kitokios bevertės medegos. Jeigu mūsų amatinkai ir technikai nebus susisipetę ir pasirenge užimti vietas prižiurėtojų, tad Lietuva turės samdyti svetimžemius išpildymui tokių užduočių, kas zinoma jai ant naudos neišeia.

Taigi šitie klausimai yra labai svarbūs ir lietuviai amatinkai turi gerai prisiruosti juos atsakančiai išrišti. Jie turi dabar jau spiestis kruvon, ir pradėti darbą. Butų gerai, kad kuogreičiausiai lietuviai amatinkai parengtų sa vo visuotiną susižiaviavimą ir pa dėtų tvirtą pamatą visų lietuvių technikų ir geležies išdirbėjų sąryšiui.

Vincas Vaitkus, Produkcijos Inžinierius.

Pastaba: Liepos 13 d. 1919 m. susitvėre Brooklyne, N. Y. „Lietuvių Mechanikų Sąryšis“ ir tapo parinkti žmonės išrymumui ir apdirbimui galutinų to Sąryšio reikalų. Greitai bus rengiamas visuotinas techniku-mechanikų susižiaviavimas, kuriame bus galima išsoti kiti klausimai apsvartinti. Tuom-

laikimai to Sąryšio valdybon išrinkta: pirmininku: Inž. V. Vaitkus; Pirm. pad.: P. G. Sagevičius; Rast. J. Kripaitis ir Išdirbinku J. M. Kazlauskas.

Užperėtam „V. L.“ numeryj buvo per klaidą paskelbta, kad pirm. padėjėju išrinktas gerb. J. J. Dragunaitis.

Visokiais amatinkų reikalais kreipkitės pas J. Kripaitis, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Rugpjūčio 3 d. įvyks antras to Sąryšio susirinkimas, Palace Hall 93 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Lietuviai amatinkai, kuriems bus galima, yra kviečiami ant to susirinkimo atsilankyti. Susirinkimas prasidės 10 valandą išryto.

WORCESTERIO STREIKIERIŲ ATSIŠAUKIMAS

Draugai Darbininkai!

Sunkios darbo aplinkybės priverė ir mus, Worcesterio skurų išdirbėjus, išeiti i kovą su mūsų išnaudotojais. 7 d. liepos Graton ir Knights kompanijos darbininkai, skaičiuje 1,700, apleido darbą. Prie sunkaus, dvokiančio darbo kompanija ligšiol mums vertė dirbti net po 55 valandas i savaitę. Išsisėmė pas mumis energija ir spēkos. Nutarėm susiorganizuoti i uniją ir pareikalauti, ka didesnė dalis darbininkų šioje šalyje jau turi, tai yra 48 valandų savaitėje, be numušimo mokesties. Vienok kompanija atmetė mūsų reikalavimus ir su mūsų išrinktais atstovais atsiskė tartis. Kitokio išėjimo mums neliko, kaip išeiti i kovą, sunkią kovą, nes ši kompanija yra turtinga. Prisiplėšė ji turto, skriaudama per daugelį metų šimtus darbininkų.

Nors teismai, policija ir vietos kapitalistų laikraščiai eina už kompaniją, betgi mūsų vienybė liekasi neišardoma ir mės pilnai tikimės laimėti mūsų sunkią kovą, jeigu Jūs, Draugai Darbininkai, mums pritarste ir ištiesite savo pagalbos ranką. Kapitalistai gelbsti kapitalistams, kad paverę darbininkus. Darbininkai privalo gelbėti vieni antriems, kad pasiiliuosavus iš vergijos. Daugelis iš mūsų draugų streikierių su didelėmis šeimynomis jau neturi ko valgyti. Niekas kitas, kaip tik

badas gali išardyti mūsų vienybę. Badas yra didžiausias mūsų priešas.

Mės tikimės, kad Jūs, Draugai Darbininkai, pagelbėsite mums išvyti badą iš mūsų šeimynų, namų, paaukaujant nors po kelis centus.

Mės šaukiames prie Draugijų, Kuopų, Kliubų ir visokių organizacijų — pagelbėti mums kovoje su mūsų priešais. Laimėję kovą, mės Jums pagelbėsime, kuomet Jūs išeisite i kovą su savo išnaudotojais.

Cekius ir Money Orderius išrašykite ant vardo mūsų kasieriaus Pranas Tumosa ir siuskite sekretoriui šiuo adresu:

Vaclovas Kamendulis, 582 Southbridge Str., Worcester, Mass.

Vardė lietuvių streikierių: Juozas Šalaviejus — Pirm. Vac. Kamendulis — Sekr. Pranas Tumosa — kasierius. Kiti lietuvių laikraščiai malones perspausdinti.

Kas vyrui gėda, tas moteriai juokai.

VASAROS NEGALES

Kaip gali mesti kaltę pilvui, jei nesijauti gerai per vasarą? Perdaug valgai, nori maisto, kurį pilvas negali išvirškinti, Tėvaikščioji užtektinai, nes vartoji automobilių ir tt. Bet jei prašysi rodos, tai štai ji: Prižiurėk nuolatatos vidurius ir užlaikyk juos liuosais su Trinerio Amerikonisku Kartąs Vyno Eliksiru. Tas vaistas veikia tuoj ir smagiai. Jis skanus ir susideda iš šaknų, kurių vidurių valymo vertė yra priparodyta. Gausi jį pas aptiekorius. Jei strėnų skaudėjimas apsilanko tai reikalauk tuoj Trinerio Linimento, kuris suteikia greitą palengvinimą ir nenulpa odo. Gaunamās kiekvienoje aptiekoje. Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Av., Chicago, Ill.

Išsirandavoja 4 kambariai su maudyne ir visais parankumais. Privatishkas namas. Graži ir tyki aplinkė. Pietinėje dalyje Brooklyno, vos kelios minutes eiti nuo Williamsburgo tilto. Atsišaukite i „Vienybės Lietuvininkų“ ofisą, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NEW PERFECTION KEROSENE WATER HEATER AND OIL COOK STOVE

Užlaiko Ukiu Virtues Smagiomis

Pagaršėjusios savo kepimu, ukinknu pačios iš prigimties yra gabiomis šeimyninkėmis — delto tai toki didelė dauguma iš jų ir vartoja Naują Perfection Pečingą. Jų virtuvės užtai yra vėsios, švarios ir smagios vietos darbuotis — jokio vargo nėra su dulkėmis, sudomis ar pelenais — nereik stovėti prie inkautisio pečiaus. Ilgas Mėlynas Kaminas kontroliuoja liepsną knottubiliausiai be dumų ar kvapsnio. Nustatyk tik liepsną pagal savo norą ir gausi arba šutinimą arba smarų virimą. Didumas nuo vieno iki keturių dangtelų. Naujas Perfection Vandens Sildytojas parankiai suteikia karšto vandens visokiems tikslams. Parsiduoda visur pas patikėtinus prekėjus. Gerensėms pasekmėms naudok SoCony Kerosiną. STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK Vyrniais ofisai: New York, Albany, Buffalo, Boston Taippat PURITAN Kepimo Pečius — geriausias trumpo kamino pečius.

Lietuvos Atstatymo Bendrove PIRMIAUSIA IR DIDZIAUSIA LIETUVIŲ KORPORACIJA NEW YORKE

Lietuvos Atstatymo Bendrovė pasekmingai vykdo šių reikalų atlikimą:

- 1) Atstatyti Lietuvą ekonomijai, sudarant didelį kapitalą pramonės (išdirbystės) ir prekybos (biznio) varymui Lietuvoje.
- 2) Padaryti Lietuvą Neprigulminga nuo svetimų išnaudotojų, paimant visą šalies prekybą ir pramonę i lietuvių rankas.
- 3) Pakelti Lietuvoje abelną gerovę, steigiant fabrikus, dirbtuves, laivų kompanijas ir tt.
- 4) Pagerinti Lietuvių Gyvenimą organizuojant juos i prekybos draugijas, surandant gerus uždarbius, palengvinant ingijimą ukės įrankių, mašinų, gyvulių, javų ir tt.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė rupinasi lietuvių gerove Amerikoje:

- 1) Steigia Lietuvių Banką su Užrubežinių Reikalų (Foreign Exchange) Skyriumi pinigų mainymui, siuntinėjimui, laivakerių parda vinėjimui ir tt.
- 2) Organizuoja Keleivių Namą aprupinimui keliaujančių i Lietuvą ir i ktias šalis.
- 3) Padaro ir Paliudija Rejentalius Dokumentus, pirkimo-pardavimo aktus, dalių išjieskojimius, ingaliojimius (daviernastis), išgauna dokumentams konsulo paliudijimus ir tt.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė inkorporuota ant \$1,000,000, veikia sulyg valdžios užtvirtinto čarterio ir po valdžios priežiūra. Bendrovės šėrai (akcijos) kaštuoja po \$10 ir parsiuduoda nemažiau penkių šėrų vienam žmogui. L. A. Bendrovės pelnas išdalinamas visiems šėrininkams, iš ko yra geras pelnas kiekvienam nuo indėtų pinigų. Prie L. A. Bendrovės galima prigulėti ir Lietuvoje gyvenant. Bendrovė steigia savo Skyrinus visuose didesniuose Lietuvos miestuose.

Visi dėkitės prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės! Reikalaukite paaiškinimų šiuo adresu LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION 320—5th Ave., New York, N. Y.

KARĖ LIETUVOS SU LENKIJA

Atėjusios žinios iš Lietuvos perėitą savaitę pranešė, kad lenkai, perėję Lietuvos sieninę liniją, bandė užgrobti daugiau ietuviškų miestų, bet sutikę Lietuvos kariumenės stiprų pasipriešinimą, turėjo atsitraukti atgal.

Iš šitos žinutės galime suprasti, kad jau aktyviai mušiai Lietuvos kariumenės su lenkų plėšikų legionais prasidėjo. Lietuva ilgai ir kantriai žiūrėjo ant lenkų pasibaisėtinų darbų ir laukė sąjungiečių įsimašymo ir sustabdymo nekalto kraujo praliejimą ant jos žemės. Lenkai gi tuomi pat laiku, apgavimai pasigarsinę, kad einą mušti bolševikų, lindo gilyn Lietuvon ir grobė viską, kas jiems papuolė į rankas. Šiandieną jų užgrobtas Lietuvoje turtas siekia kelių šimtų milijonų dolerių vertės. Nėgana to, jie užėmę Lietuvos kaimus ir miestelius, Vilniaus ir Gardyno rėdybose, pasielgę su nekaltais tų vietų civiliais gyventojais baises, negu žiauriausi senovės laikų barbarai. Kratos, plėšimai, vogimai, žmogžudystės neturėjo nei kokių rubežių. Kas nebuvo lenkas arba nenorėjo būti lenkų vergu, tam apsaugos nebuvo jų užimtose Lietuvos dalyse. Lietuviams ir žydams todėl ir buvo lemta baisesias kančias ir mirtį panešti po žvėriška lenkų letena. Lenkų žiaurumai ir nuožnumai, papildyti užėmus jiems Vilnių ir Gardyną, vargiai kuomet bus galima iki smulkmenų dažinoti, nes dauguma jų, kurie jas matė ir patyrė, jau senai mirties globon tapo paimti ir jau amžinai jie mums nieko nepasakys. Visgi iš ukrainiečių ir lietuvių laikraščių, neseniai aplaikytų iš Europos, galima šiek tiek suprasti apie baisesnybes lenkų papildytas užimtoje Lietuvos dalyje. Iš jų mes dasižinome, kad daug lietuviškos inteligentijos dar iki šiai dienai tebekenčia lenkų kalėjimuose Vilniuje. Jie ten yra kankinami ir badu marina mi užtai, kad nenori išsivadėti savo brangios tėvynės ir nepritaria lenkų viešpatavimui Lietuvoje. Jie ten yra sugrūsti po kelias dešimtis į vieną kambarį, kaip žinios praneša, guli plikojė asloje, negauna nei atsigert, nei pavalyti, alpsta nuo nuovargio ir bado, o lenkų žandarai, praeidami pro šalį, spardo juos ir tyčiojasi.

Lietuvos valdžia, išgirdus apie tokius nežmoniškus lenkų pasielgimus užimtoje šalyje, negalėjo užtylėti ir pareikalavo pasiteisinimo. Lenkai, matyti, neikokio atsakymo nedavė, bet bandė veržtis gilyn Lietuvon ir varyti tolyn savo plėšimų darbą. Čionai Lietuvos drąsi kariumenė užstojo jiems kelią, ir kaip šios savaitės žinios praneša, atstumė pasekmingai lenkų kariumenę atgal. Lietuviai gerai žino ką lenkų tolesnis veržimasis Lietuvon reikštų ir todėl jie yra pasitaisę gintis iki paskutinos ir nedaleisti savo šalies pustyti. Su lietuviais eina prieš lenkus žydai, baltrusiai ir ukrainiečiai. Lietuvos teisinga apsigynimo kovą jau pradeda permatyti ir Anglija, o taipgi ir Amerika. Visos kaimyninės šalys jau lenkų šunybes šiandieną gerai atjaučia ir tik laukia patogios progos jai atsilyginti. Už Lenkijos pečių ikišiolai stovėjo Francijos kapitalistai ir aprupino ją visokioms kariškomis reikmenimis. Vienok dabar, atviriams mušiams Lietuvos su Lenkija prasidėjus, Francija pamatė savo klaidą ir bando šiedvi šalį sutaikyti, gal delto, kad nenori lenkus matyti sumuštais. Kaip ten nebuk, lietuviai gerai žino, kad jie kovoją už teisybę, už laisvę savo šalies, už žmogiškas teises ir todėl jiems galų-galė vistiek lemta kova laimėti.

Lenkų apgavingi darbai Lietuvoje per kelis šimtmečius, jų melagingi paskalai lietuvių pavergimui laike paskutinių penkių metų ir jų žiaurus pasielgimai užimtoje Lietuvos dalyse šiandieną, liudija mums, ką jie padarytų su mūsų tėvyne, jeigu jiems pasisektų po savo leteną ją paimti.

Lenkų žaidzos suteiktos Lietuvai yra perdidelės ir perskaudžios, kad jas aprašyti. Lietuviai jas gerai atjaučia ir nenori daugiau jų nešti. Jų kova su Lenkija yra sunki, bet teisinga ir už juos visos teisybę mylinčios šalys stos ir jiems tą kovą išlaimėti padės.

Peržvalga.

Mastausko raportas.

Ant gašo, turbūt pabijojęs tautininkų ir demokratiškesnių katalikų prikaišiojimų, Mastauskas per „Draugą“ paskelbė savo raportą. Tas raportas akylų skaitytojų verste verčia tikėti, kad Mastauskas jei neveikė nieko prieš Lietuvą, tai nepadarė nei gero. Jis, kaip advokatas (taip bent jis tituluojamasis), turėtų žinoti svarbą datų. Gi vienok savo raporte jis jų nepaduoda perdaugiau. Nežinia nei kada Aišauskas atvažiavo, nei kada Smetona jo (Mastausko) laukė, ir kada jį sulaukė ir tt. Ant mūsų senai jau paduoto klausimo: Kodėl Mastauskas pasiliko Gab-

rio maištaujančioje Taryboje, kuomet Dobužis su Pakštu atsiskė, raporte nėra jokio atsako, nei mažiausio. Neužtenkant to, raportas aiškiai faktą iškreipia, kuomet sako: „Jos (Gabrio Tarybos) tikslas buvo nenuversti Tarybą (Lietuvos), bet surišti ir suvienyti... visus šveicarijos veikius.“ Už tos neteisybės seka kita, — būtent „Laikė mūsų buvimo aš niekuomet nemačiau, kad Gabrys būtų daręs, ar rašęs, ką nors kas būtų galima palaikyti priešingu Lietuvos nepriklauomybės arba Tarybos tikslui, tai yra, jos pripažinimui.“

Mes jau senai turėjome abejonių apie Mastausko kompetentiškumą atstovauti Amerikos lietuvių. Viršminėti žodžiai mūsų abejones patvirtina. Nes bėdinas ištikrųjų yra tas atstovas, kuris nematė Gabrio straipsnio

aiškiai sakančio, kad Valdemaras yra vokiečiams pasidavęs, kuris nematė kad Gabrio „Augščiaušioji Taryba“ padavė prašymą sąjungiečiams pripažinti ją Lietuvos galva, kuris drįsta sakyti kad Gabrys nebuvo priešingas Lietuvos Tarybai ir Lietuvos Nepriklauomybei, kuomet Nepriklauomybės valdžia jėškė Gabrio, idant atiduoti jį teisman už šalies išdavystę!

Taip, skrenda, skrenda mūsų klerikalų vadai dvasios pagavime ir nebeįstengia apčiuopinti gyvenimo tikrenybių. Ar ligai katalikų visuomenė rems tuos kurie dumia jos akis ir gyvena iš jų pinigų, neišduodami tikro, nuosakaus raporto iš savo darbų?

Liga plėčiiasi.

Mes jau kartą buvome pranešę, kad „Garso“ kolega ir Am. Liet. Taryba (katalikų) gyvena dvasios pagavime ir nebesueina su šio pasaulio tikrenybėmis. Dabar prie tos garbingos kompanijos prisidėjo ir mūsų kolega iš „Laisvės“ kaip rodo 58-tas to laikraščio numerio „Apžvalga.“

Tik paklauskite. Jurgis Savickas, Lietuvos atstovas Danijoje, paskelbė, kad jis tegalės persiuntinėti laiškus adresuotus Lietuvon, ir grąžins tuos, kurie adresuoti Lenkijon ar Rusijon, lygiai taippat kaip grąžintų laiškus adresuotus Afrikon, Anglijon ar kitur, nes ne su tomis šalimis jis reikalą turi. Viskas nuosaku ir logiška. Bet ką mūsų kolega pamano? Ugi, kad p. Jurgis Savickas yra „cenzoriumi, biurokratu“ ir tt.

Eikime toliau. Mūsų kolega dievobaimingai nusistebė, kad Kauno komendantas įsakė maištininkui Dr. Bartuškai išsikraustyti iš Kauno. Jis surinka „Lietuvos žan darai pradeda vartoti visus (oho!) Rusijos žandarus metodus. Skirtumas (tarp jų) tik varde, bet veikime jo nerandame.“ Jeigu mūsų kolega būtų paragavęs bent kiek mokslo tai nesistebėtų, kad tam tikri darbai atliekami gyvenime tik tam tikrais budais. Maištininkus nenuoramdyti juos glostydamas taip kaip pasiutėlio neišgydysi glamonėdamas jį. Ir išsiuntimas iš krašto ryby daug žmoniškesnis budas, negu pudymas kalėjime arba bolševikų praktikuojamas sušaudymas.

Užteks tiek, idant parodyti kaip „socialistai“ gali užsikrėsti klerikalų ligomis.

Filipiniečiai negaus nepriklauomybės.

„The Chicago Tribune“ praneša, kad republikonų senatoriai nutarė šiuo laiku neduoti filipiniečiams nepriklauomybės. Viena, jie esa nevisai persitikrinę ar filipiniečiai įstengsą gyventi vieni; gi antra, dabar pavojinga paleisti iš po globos tokias tautas, kuomet pasaulis suiręs. Nepriklauomybės negaus nei portorikiečiai, kiti S. V. globojami žmonės, Senatas nuskirsiąs komisiją, kuri „nuodugnai“ išstirs filipiniečių reikalus.

Dr. Šliupas važiuoja Lietuvon.

Liepos 21 d. Lietuvių Informacijos Biuras, New Yorke, aplaikė iš Francijos tokią žinią: „Dr. Jonas Šliupas važiuoja rytų į St. Nazare pamit gyduolių, daktariškų instrumentų ir ligonbučiams reikmenų, nupirkty Lietuvos Valdžios nuo S. V. už \$850,000, ko Lietuva nuo senai jau labai reikalavo. Šitie daiktai bus pasiūti gelžkelii į La Palice, o iš ten garlaiviais į Lietuvą, kur jie turės pasiekti pradžioje rugpjūčio.“ Toliaus šita žinutė taipgi paaiškina ir apie tą \$17,000,000 už kurios Lietuva pirkto kareiviams drabužių. S. V. Valdžia buk davusi Lietuvai ant užsitikėjimo (kredito), kas reikš

ty, kad S. V. Valdžia remia lietuvių teisingus reikalavimus pastoti nepriklauomais. Pulk. Green, Amerikos militaris atstovas Baltiškoje Komisijoje, patarė gausiai remti Lietuvos valdžią ir jos kariumenę, kuri, pagal jo, yra gerai suorganizuota ir turi didžiai gabų vadovą, generolą Žukauską. Iš šito galima išvesti, kad jau S. V. Valdžia pradeda ant Lietuvos žiūrėti kaip šalies, kuri užsitarnauja ir yra pilnai subrendusi pastoti laisva. Iš tikrų šaltinių dažinota, kad ir Anglijos valdžia jau veda su Lietuva derybas ir gal greitai jos nepriklauomybę oficialiai paskelebs.

Rusai trokšta pavergti Lietuvą.

Lietuva pergyvena labai sunkius laikus. Ją apsiutę priešai bando draskyti iš visų pusių. Ikišiolai mes pasekmingai gynėme nuo vokiečių, lenkų ir rusų bolševikų ir manėme, kad tik šitie yra mūsų baisesiai priešai. Dabar gi kuomet jau vokiečiai iš Lietuvos tapo išvyti, bolševikai pergalėti ir lenkai priversti su savo „polska viera“ keliauti į ten, iš kur atkeliavo, tai pasirodo dar nauji Lietuvos žudikai — kaacapai rusai, Mikės caro bernai. Budami išvyti iš Rusijos ir negalėdami ten lietuviams kenkti, jie čionai, Amerikoje, dabar pradėjo karštą agitaciją už atgaivinimą cariškos Rusijos, prie kurios Lietuva, Latvija ir kitos mažesnės Rusijos imperijos tautos turėtų būti prikergtos. Šitos agitacijos vedimui, kaip girdėjome yra paskirti šimtai milijonų dolarių ir darbas jau pradėtas.

Nors yra aišku, kad lietuvių amžinai nesutiks pasilikti prie Rusijos, vienok matant šiu naujų mūsų užpuolikų didelę finansiską galę, reikia atminti, kad jiems pasiseks nevieną lengvatiką amerikoną apgauti ir patraukti savon pusėn — prieš lietuvių.

Jų apgavingi atsišaukimai jau dabar yra plačiai paskleisti. Juose bandoma nurodyti, kad be Baltijos jurių, Rusija negalės gyvuoti ir delto neatbutinai reikvia pabaltijines tautas ir Ukrainą paversti Rusijos globai. Protinų prirodymų savo tokiam sumanymui jie neturi, vienok jeigu lietuviai išanksto jiems už akių neužbėgs, tai paskiaus gali jie ir gana daug blėdies Lietuvai padaryti.

Lietuvon neleidžiami siūsti „to order“ siuntiniai.

Valstijos Departamento, Karės Pirklybos Bordo Skyrinus praneša, kad nuo šio laiko prekės bus galima siūsti „to order“ siuntiniais sulgy Special Export leidimų R. A. C. 77 (W. T. B. R. 803, išleisto liepos 14, 1919) ir R. A. C. 42 (W. T. B. R. 810, išleisto liepos 14, 1919).

Muitų kolektoiriams yra pranešta, kad nereikės gauti vardo asmens, kuriam prekės pavadamos, bet bus leista jas siūsti po viršminėtų Special Export Leidimų.

Reguliacijos čia pažymėtos nėra dar pritaikomos siuntiniams siunčiamiems į Lietuvą, Latviją, Finlandiją, Lenkiją ir Estoniją, kur specialis leidimas yra reikalingas.

Lenkai apgadinėja lietuvius.

Parvažiavę iš Francijos lietuviai kareiviai pasakoja, kad kareiviai užsibaigus, Francija leido Lenkijai varyti agitaciją tarpe lietuvių kareivių, su mieriu prikalbinti juos prie lenkų legionų. Daug lietuvių, tarnavusių Francijos ir S. V. kariumenėse, buvo apgavimai prirašyti prie lenkų armijos ir pasiūti Lietuvon prieš savo brolius kariauti. Dauguma jų iškart prisidėjo, bet paskui pamatė savo klaidą, pabėgo, už ką turėję daug persekio-

jimų nuo prancų panešti. Lenkai, pasinaudodami Francijos prielankumais, paėmė taipgi savo kariumenėn daugybę lietuvių, kurie tarnaudami vokiečiams laike karės, papuolė prancų nelaisvėn. Toki lietuviai belaisviai, neturinti nei kokių teisių, buvo apgavingu budu prirašyti prie lenkų kariumenės. „V. L.“ redakcija aplaikė laišką nuo tulo lietuviokareivio iš Francijos, kuris sakosi taipgi buvo lenkų, su pagelba prancų vyriausybes, apgautas ir priskirtas prie „Polonais Detachment.“ Dabar jis nežinąs nei ką daryti nei kur pagelbos šauktis. Tai vis „katalikiškų“ lenkų darbai su kuriais mūsų kunigėdai myli draugautis.

Bolševikai nori vienytis su vyciais.

Lietuviški bolševikai, ar gal socialistai, nes pastarieji menkai tesiskiria nuo pirmųjų, matydami savo pasekėjų skaitlių mažėjant, išleido tam tikrą atsišaukimą į vycius, kuriame jie išreiškia norą susivienyti. „Draugai, Vyčiai!“ skamba jų platinami atsišaukimai, „Jūs atsišaukiame. Jūs darbininkai ir mes esam darbininkai. Už tai jūs ir mes esame tarp savęs draugai, — darbo ir vargo draugai... vienykimės tarp savęs... Tada mūsų tauta ir Lietuva bus laisva!“

Atsišaukimas tas nebutų mums žingedus jeigu ten nebutų pameluota, kad stsivienijus bolševikams su vyciais „mūsų tauta ir Lietuva bus laisva.“ Kaip visiems yra žinoma, tai abu šiuodu gaivalu buvo svetimtaučių suvertutu, idant užkenkti Lietuvos tautiškam bujojimui. Abu juodu akiai bernauja svetimtaučiams — vienii Romos monarchijai, kiti Rusijos anarchijai — ir, kaip juodu nesivienytų, kaip juodu savo spalvas nemainytų, vistiek širdyje pasiliks Lietuvos ir lietuviškos tautos nenaudėliais.

Didelis brangumas Lietuvoje.

Laiškas, aplaikytas iš Zapiškio, Suvalkų rėdybos, paduoda kainas nekurių daiktų Lietuvoje, iš ko matyti kad ten viskas neapsakytai brangiai apsieina. Karvė kainuoja nuo 1,500 iki 3,000 rublių, teluikas žindinis 150-300 rublių, kumeliukas žindinis 200-500 rublių, arklys nemažiau 6,000 rublių, vežimas ant geležinių ašių 800 rublių, milinė (sermėga) apsvilkimui 500 rublių, čeverykai 120 rublių, marškiniai 50-80 rub., kepurė vidutinė 100 rublių, svaras cukraus 12 rublių, žemės margas 150-500 rub., stumpos pabudavojimas 3,000 rublių.

Iš AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS TARYBOS RAŠTINĖS

Posėdis Liepos 22 / Pranešimai Tarybon: 1) Pranešimas nuo Amerikos Lietuvių atstovo Taikos Konferencijoje, Tamo Narusevičiaus; 2) Inf. Biuras New Yorke praneša sekančią kabeliogramą iš Paryžiaus: „Dr. Šliupas važiuoja į St. Nazare priimti 850,000 dol. vertės vaistų, hirurgijos įrankių ir ligonbučiams reikmenų. — visko to, ką Lietuvos valdžia pirkto nuo Amerikos valdžios ir visko to, ko Lietuvoje senai buvo reikalinga. Tai bus vežama gelžkelii į La Palice, o iš ten vandeniun Lietuvon, kur galės pasiekti Rugpjūčio pradžioje. Tuom tarpu Lietuvos karės misija perlenka čeverykus, drapanas ir maištą Lietuvos armijai, viską tą papirkty nuo Amerikos valdžios vertės \$17,000,000, ir tuč-tuojuas išgabenamą Lietuvon.“ 3) Nuorašas kabeliogramo, kurį mums persiunčia iš Washingtono p. V. nikaitis ir kuris buvo apturėtas nuo p. Savickio iš Kopenhagos: „Lenkai persibrovė demarkacijos ruožta (Lietuvos rubežių) ir beįėjus į Lietuvą prasidėjo

Visi vokiečiai atsitraukė Liepos 13-tą. Valdžia paskelbė viduringą paskolą ant 30,000,000. Siųskite stenografes merginas: siūsta tris biuletinų pavyzdžiai.“ Gauta antra sekanti kabeliograma: „Amerikos Likvidacijos Komisija pristato Lietuvos valdžiai \$17,000,000 vertės kareiviams drapanų, pirkty per Paryžiaus atstovus ir susidedančių, iš apatinių drapanų, overkočių ir čeverykų del 35,000 kareivių. Specialė komisija (iš Lietuvos Paryžiun atvažiavusi) susideda iš inž. Strebioko, Pulk. Kareivos, Pulk. Gedgaudo ir Leitenanto Biliuno, kurie atvažiavo Paryžiun padėti pargabenimą 38 vežimų minėtų daiktų iš Lapallice ir Bordeaux, iš kur tas bus gabenamą Lietuvon. Sio priedan tapo pasiūsta 350,000 dol. vertės gydymo reikmenų. Lietuvos vėliava susideda iš trijų lygių paskersai ištiestų režių: viršuj geltonas, viduryj žalias, apačioje raudonas. Taipgi Lietuvos tautos vėliava raudona dugnyje su sidabrinu žirgvaikiu.“ 3) Norkus iš Chicagos praneša girdėjęs, jogei Dr. Graičiūnas sava iniciativa įskundęs Tautos Fondą už neišsiuntimą Lietuvos pinigų, nors chicagiečiai lietuviai prie to nepristoję. 4) Telegramas Tarybon iš Washingtono, jogei Hūdomojo Komiteto susirinkimas neįvyks, nes iš katalikų pusės negalima busių narių gauti (Jų pusės nariai dabar beveik kunigai, o tie subatomis negalį iš namų išvažiuoti). 5) Posėdin atsilanko p-ni Laura de Gozdawa Turezynowicz kuri ant kortelės skelbiasi esanti Lietuvos Labdarybės komisionieriumi ir tolinkui pasirodė turinti Lietuvos valdžios rekomendacijos laišką. Ji atvažiavo Amerikon, kaipo Lietuvos pilietė ir su Lietuvos valdžios išduotu pasportu (Lietuvių ir Francuzų kalboje išduotas, ir tai pirmutinis Lietuvos paspartas, kuris Ameriką pasiekė). Ji laikė kalbą ir pasisakė, ka dpolitikon ji neisiant, bet rinkiantis tarpe amerikonų Lietuvai paselpa. Jai davė klausimus: Purvis, Širvydas, Jankus, Martus, Vilmantais ir kiti: Ar tiesa, kad ji „Lenkijos Atbudavojimo Draugijos“ pirmininkė? Sakė, kad buvusi, bet dabar nebusiant. Davė prizadą, kad su lenkais visus ryšius pertrauksianti, ir apie tai Anglių, Lietuvų ir Lenkų spaudoje paskelbsiant. Turinti parašiusi savo kelionės dienyną, kurį angliškai išleidžianti. Klausimas su ponnia Turėnovičiene paliktas atviru, iki daugelis dalykų, su tomimi besirišančių pačių Tarybai paaiškės.

Nutarimai: 1) Tamo Narusevičiaus laiška, pusėtinai ligą dokumentą visai Amerikos Lietuvių spaudai išsiuntinėti, nes yra labai svarbių žinių. 2) Išrinkta komisija: Martus, A. B. Strimaitis, Leščinskas, Zaiškas — surengimui išvažiavimo, nuėnimui kruto mųjų paveikslų propogandos reikalams. 3) Iš Lietuvos atvežtas krutomųjų paveikslų filmas perimti į lietuvių rankas, nes dabar jos tebėra svetimos — komisija: Jankus, Martus, Leščinskas. 4) Paskelbimas karės tarpe Lietuvos ir Lenkų priimta Taryboje narių atsistojimu ir nuosirdum išreiškimu linkėjimo Lietuvos armijai skaisčiausių pasekmių. 5) Lietuvių liuosnorių organizavimo komisijai paraginti atsišaukimą į lietuvius kareivius. 6) Kviesti katalikų srovę, kad padarinę bendrą Tarybų susivažiavimą. J. O. Širvydas.

Am. Liet. Taut. Tar. Sekr.

„VIENYBĖS, LIETUVNINKŲ“ SPAUSTUVĖ Greičiausiai, Gražiausiai ir Pigiausiai atlieka visokius spaudos darbus — Adresuokite „VIEN. LIET.“ ADMINISTR. 120 Grand St., B'klyn, N. Y.

LIETUVOS KLAUSIMAS LENKU SEIME

Lig tik iš Vilniaus tapo išvaryti rusų komunistai, lenkų tautininkai suskubo rinkti parašus, šaukti mitingus ir, iš kailio nerdamiesi, stengėsi prirodyti, kad Vilnius yra grynai lenkų miestas.

Skaitydami tokį tautos apsisprendimo budą, žmogus nežinai, ką manyti apie visą, ką lenkų spauda skelbia. Juk visi gerai žinome, kad Vilniuje viso nedaug daugiau, kaip šimtas tukstančių gyventojų, kurių pusė žydai; be to, Vilniuje dar gyvena lietuvių, gudų ir rusų.

Be šito buvo ir plačiau dirbama. Lenkai nepamiršo skelti Lietuvos klausimo savo seime. Varšuvos seimam buvo pasiskubinta įnešti įstatymo sumanymas dėl Vilniaus ir Visos Lietuvos likimo, ir šiai sumanymas buvo seimo paskaitytas umus.

„Istatymų leidėjas Respublikos Seimas 1919 m. bal. 29 d. pripažino umu šį Tautinės Lenkų Liaudies Sąjungos pasiūlymą. Seimas ragina valdžią, kad ji imtųsi būtinų priemonių, idant tos žemės, kurias kit kart Liublino unija amžinai yra su Lenkija sujungusi, o 1791 m. gegužės 3 d. konstitucija vienan valstybės organizman su korona suvienijusi, dabar galutinai išvadavus jas iš svietimos prievartos, vėl būtų sujungtos su Lenkų respublika, kaip to jau daug kartų yra gyventojai reikalavę.“

Tas umai seimo sprendžiamas įstatymo sumanymas tapo į Vilnių atgabentas ir gatvėse išplūdytas iškilminga valanda — Lenkijos gegužės 3 d. konstitucijos sukaktuvių dieną, kai Vilniuje buvo ruošama didelė lenkų tautos šventė.

Buvo atvažiuojamas iš Lvovo „skrajojamas vskupas“ arkivysk. Teodoravičius Liutoslavskis ir kiti žymūs endekai. Tik toksai rupestis plėsti savo sienas kaimynių tautų nuoskauda nedarė gero įspūdžio vakarų Europoje, nors ten senai buvo stengiamasi inkalbėti, kad lietuvių tauta tai esant tik viena fikcija.

Vis dėlto lenkų prestižas santarvininkų akyse nepakilo, o tik nukrito. Mat, Vakarų Europa šiandien nenori pasirodyti prijaunčianti ginklų galybei. O viešas dar nenukariautos Lietuvos aneksijos paskelbimas nieku daugiau nepateisinamas, kaip tik Lenkijos militarizmu. Varšuvos seimo nutarimas ir to nutarimo paskelbimas Vilniuje lenkų reikalų nepataisė, o tik sužadino santarvininkų nepasitikėjimą.

Reikėjo klaida atitaisyti. Lenkų ministrų pirmininkas, p. Paderevskis važinėjo į Paryžių ir tenai jį in-

tikino, kad seimas yra padaręs klaidą, kurią reikia atitaisyti.

Štai gegužės 15 d. Varšuvos seime vėl iškeltas Lietuvos klausimas. Čia socialistinė lenkų atstovų sąjunga įneša umai svarstymą įstatymų sumanymą, liečiamą Lenkijos santikius su buv. Did. Lietuvos Kun. Seimas priima tą jų sumanymą, kur Lietuvos tautoms pačioms leidžiama apsispręsti ir Lenkija nežada prikergti Lietuvos prie Lenkų.

Bet šitan įstatymų sumanymam tautinė laudies sąjunga rado reikalinga įnešti pataisą, kuri reikalauja, kad Lietuvos lenkai ir svyramoji lenkų pusėn gyventojų dais turėtų teisę apsispręsti ir kad jie būtų prijungti prie Lenkijos (za- bezpieczyce prawo zjednoszenia z caloscia Ojczyzny).

Tą pataisą seimas priima, skaitydami ją umia ir siūnčia užsienių komisijai. Nesunku bus lenkams surasti kiekviename Lietuvos miestelyje po keletą „svyramųjų lenkų pusėn“ gyventojų ir tuo būdu išrodyti, kad visa Lietuva yra nusistatęsi nekurti atskiros savo valstybės, bet dėtis prie Lenkijos. Kad tai gali įvykti, matyti ir iš to, jog prieš Naujus 1919 metus, Vilniaus lenkų komitetas buvo sumanęs kvieisti visos Lietuvos atstovus į tautos konferenciją, kur žadėjo apsispręsti. Teisybė, tas susivaižavimas neįvyko, nes, atėjus bolševikų kariume- nei, tokių obalsių negalima buvo viešai kelti, bet tas faktas rodo, kad lenkų tautininkai visur Lietuvoje moka surasti grynai lenkų kraštą.

Tuo tarpu santarvės akys se šituo savo seimo nutarimu jie pasistengė pasirodyti tolimi esą nuo militarizmo, nes jie pripažįsta teisę tautoms apsispręsti. Santarvininkams sunku bus pabėgti, kad tautininkų įnešta įstatymo sumanymo pataisa visai niekais gali paversti Lietuvos tautų apsisprendimą.

Iš pataisos matyti, kad lenkų seimui ypatingai rūpi „svyramieji lenkų pusėn“ Lietuvos gyventojai. Lenkų kariumenei Vilnių paėmus, mes matėm, kaip lenkų tautininkai, susikvietę iš gatvių pripuolamai cirke mitinga, darė „rimtus“ nutarimus rinkti atstovus ir siūsti juos Varšuvos seimam. Taigi prie socialistų sumanymo prikergtos tautininkų pataisos mes kitaip negalime suprasti, kaip tik pasikėsinimą aneksuoti Lietuvą. Taip suprato ją seime ir lenkų socialistai, kurie atstovo Dašinskio lupomis yra pasakę: „pataisa reikią sąjungti Lietuvą į vieną organizmą su Lenkija“ (połączenie w jeden organizm z panstwem polskiem) ir tolygi yra Lietuvos aneksijai.

Nebūtų, žinoma, mums didelio pavojaus, jei mūsų liaudis visur sąmoningai da lyvautų visuomenės gyvenime. Bet Lietuvos rytuose mes turime ir tokių, kurie nemokėdami lenkų kalbos, „svyra lenkų pusėn.“ Šitą tamsųjį Lietuvos elementą lenkų tautininkai mano pasikinkyti ir pasiplakdami, Varšuvą su juo važiuoti.

Esamais. (Iš „Nepr. Lietuva“)

Esamais. (Iš „Nepr. Lietuva“)

SVETIMTAUČIŲ SPAUDA APIE LIETUVIUS

LIETUVIAI VIS LIETUVIAI

„The Nation“ (Liepos 19) telpa recenzija eilės knygelių, perstatančių reikalus lenkų, estų, vengrų, jugoslavų, lietuvių ir kitų mažų tautų. Recenzantas labai simpatingas toms knygoms, kurias užvardina „tautystės slogečiu.“

„Jo tauta turi gimties reikalą prie tam tikrų kraštų pama- tuotą, zinoma, ant geriausių istorijos stovii. Nereik ne sakyti, kad jo oponento pridudami istoriškai reikalavimai visados yra nusėnė ir nedemokratiški. Propagandisto tauta, nežiurint visų sunkenybių, išrutulavo savitą kul- turą, brangesnę negu jo kaimynai kad turi... Ji išdirbo liuosybės įstaigas pirmą negu kitos, ir užlaikė senovės dorybes, kuomet visi kiti jas jau pamiršo. Pas- kiausiu bet ne menkiausiu argu- mentu yra kad jo tauta yra vienatinė, arba, mažiausiai, galin- gausia užtvara prieš vokiečių imperializmą. (Dabar, prieš bol- ševizmą).“

Taip ironiškai apdirbęs ultra- patriotišką perstatymą tautos reikalų, recenzantas, vienok pripažįsta, kad A. Jusaičio knyga „The History of the Lithuanian Nation and Its Present National Aspirations,“ yra „kaip ir geriau nulygsvaruota protavimuose“ ne kaip kitos. Ji esą priklauso prie tipo tos propagandos, kurią kar- štii patriotai veda „sendami argu- mentus iš vidaus (t. y. iš savo tautos reikalų, nežiurėdami žmo- nijos) su tuo vienpusiškumu, bet kartu ir nuosirdumu, kuris pri- klauso tikėjimo išpažintojų. Lie- tuvių knyga lyg geriau nulygs- svaruota protavimuose ir iškil- mingesne išsireiškimuose negu abelnai vidutiniški nacionalistų perstatymai.“

Toliau Jusaičio knyga palygi- nama su „lenko Waszilewskio“ knyga. — Sakoma: „Kaip tik skirtinga nuo šito blaivaus jei ne senoviško per- statymo Lietuvos reikalo yra francuziškai parašyta knyga len- ko Waszilewskio. Ji mumi nu- stebina savo saumylišku fanatiz- mu, savo visiška stoka istorinio supratimo.“

Taigi lietuviai visur pasirodo lietuviais: taigi, rimtais, blaivais vyrais. Nekalbame čia apie tai, vadinamus politikierius, pas ku- riuos rimtumo su žiburii nerasi bet apie tuos lietuvius, kurie pa- eina iš liaudies ir tyliai, nemolai džiaii darbuojasi jos naudai. To- del mums itin smagu atžymėti vieno iš geriausių Amerikos kri- tikos žurnalų nuomonę apie tą perstatymą Lietuvos reikalo, kurį A. Jusaitis įvykdė savo knygoje.

Lietuvos Moksleiviai — Neil- gas straipsnelis, kuris tilpo dau- gelyje angliškių laikraščių, ap- rašo Lietuvos vaikus ir jų norą mokintis „Lietuviai,“ tas straip- snis sako, „kaipo tauta, turėjo sunkius laikus. Vokiečiai, lenkai ir rusai per ilgus laikus tarėjo juos savo priespaudoje, laikė juos už savo vergus ir nedalei- do jiems turėti savo mokslamų, savo laikraščių, savo tikybos ir nieko tokio, kas suvienija žmo- nes į vieną kuną ir sudaro, kaip mes vadiname, tautą.“

Bet lietuviai nenori būti kitų vergais ir nors jų prispaudėjai dėjo visas savo spēkas jų iš- naikinimui, vienok jie stengėsi savo gyvenbę palaikyti ir slaptai mokino savo vaikučius prigim- tos kalbos, savo tikybos ir mei- lės savo tautos. Lietuvos maž- ki, kad mokslain- be baimės m-

kytis, yra didžiausia palaama pa- saulyje. Jie pasiilgėdami laukia- tų laiku, kuomet ir jų tėvynėje galima bus turėti gražias moks- laines ir daug mokytojų, kurie galės be baimės viešai juos mo- kinti. Lietuvos vaikai nors ir negali viešai mokintis, vienok jie taip myli mokslą, kad kuone (čion autorius kreipias į ame- rikos vaikus) kuomet prisieis su- sitikti su Lietuvos vaikais, tai del Dievo, nepasakykite jiems, kad Amerikos vaikai nevisuomet nori mokytis, nes Lietuvos vai- kai pamislytų, kad visi amerikoi- nai yra nemokytai ir nieko neži- nanti. O juk mes (amerikonai) esame mokyti ir norime pasiro- dyti išmintingais.“

„The World's Work“ už lie- pos mėnesį talpina ilgą straips- nį apie „Mažiasias Tautas,“ kur ir apie lietuvius kalbama, tik gaila, kad neteisingai. Autorius straipsnio, matyti, yra papras- tas, menkai suprantantis Euro- pos reikalus, amerikonas, kuris prisirinkęs informacijų iš senų encyklopedijų, rašo neva naują straipsnį apie naujai atgimusias tautas. Pagal jo lietuvių yra tik tris milijonai ir kad Suvalkų re- dyba priguli prie Lenkijos. Iš viso straipsnio matyti, kad jis ra- šė jį lenkams pataikaudamas ir sekdamas jų patarimus.“

Gėda, kad dar iki šiai dienai randasi tokių nedorėlių amerikoi- nių, kurie besąžiniškai drįsta už pinigų skleisti per laikraščius melagingas žinias apie žmones, kurių istorijos visai nepažįsta.

KAUNO CENTRO LIETUVIŲ KAT. MOTERŲ DRAUGIJOS VALDYBOS ATSIŠAUKIMAS I AMERIKOS LIETUVIUS, LIETUVES BEI LIETUVAITES.

Centro Lietuvių K. Moterų D- jos Valdyba turi garbės atsi- šaukti į savo Tautietes ir Tautie- čius, meldama jų atsižvelgti į Lietuvos moterų Dr-jos reika- lus.

L. K. Moterų Dr-ja, įsikurusi 12 metų atgal visuomenės Lietu- vos Tėvynės labai, turėjo Kaune daug įvairių įstaigų: mergaičių amatų ir naminės ukės vedimo mokyklą, kurioje mokinosi šim- tas su viršum lietuvačių; inter- natų-pensionatą, kuriame gyveno ir lavinosi irgi apie 100 lietuva- čių; valgyklą, kepyklą, siuvimo ir išsiuvinėjimo mokyklą, saldai- ninę-cukrainę; visos minėtos į- staigos buvo aprūpintos: baldais, pavyzdžiais, mokytojoms, butu ir tt., be to L. K. Moterų Dr-ja darydavo kasmet moterų išdirbi- nių parodą, ukio kursus, vaka- rėlius, paskaitas, vienu žodžiu — darbavosi visuomenės labai. Kaip minėtą mergaičių amatų ir ukio mokyklą, taip ir visas kitas savo įstaigas laikydavo savo lėšo- mis surinktomis aukų kėliu. Rusų valdžia neduodavo nei skati- kėlio, tik ant kiekvieno žingsnio kliudydavo ir trukdydavo; nežu- rint jį tai L. K. Moterų Dr-ja ėjo pirmyn. Jos sąmata 1914 metams buvo padaryta 57 tukstančiais rubliu — 114 tukst. markių. Dr- jos inventorius sulyg anos ga- dynės kainų gliuvo į 10 tukstan- čių rubliu — 20 tukstančių mar- kių. Tuo tarpu užėjus šiam karui visos įstaigos ir visos Dr-jos in- ventorius žlugo taip, kad nei ada- telės neužsiliko. L. K. Moterų D- ja nuo 1917 metų, vargais išga- vusi leidimą iš Vokiečių valdžios, pradėjo vėl veikti savo srytyje: ingijo prie Kauno dvarėlių mergai- čių Ukio Mokyklai, kuriai kaip reikiant intaisyti reikia nemaža- lėšų, Kaune gavo iš Vokiečių ir Lietuvos Valdžios Jezuitų namus, bet sudėgintus išdalies, be langų, durų ir tt., juose nori atgaivinti mergaičių amatų ir naminės ukės

mokyklą; tam tikslui reikia irgi nemaža lėšų, neturime Lietuvoje vaikų prieglaudų vedėjų, neturi- me prie ligonių prižiūrėtojų. Daug, daug turime reikalų mūsų Tėvynės-Lietuvos atstatymo sry- tyje. Prie šio begalinio sunkaus padėjimo neužtenka lėšų.

Taigi kreipiamės į Jus, Bran- gios Tautietės, padėkite mums, kuomi kas galite: kas skatiku — skatiku, kas indais — indais, kas drabužiais — drabužiais; pagel- bėkite mums šiame sunkiame pa- dėjime. Mės ir pagalios visa Tė- vynė Lietuva bus Jums dėkinga per kartų kartus už Jusų prielan- kumą ir gerą širdį. Cent. Liet. K. Mot. Dr-jos Vald.: V. Pirmiminė Jakovickienė, Už Iždininkę M. Naujalienė, Sekretorė J. Naujalytė.

KUPRELIS Viena iš puikiausių lietuviš- kų apysakų parašyta šeimiau- Ji būtina turi rasti pas kiekvieną lietuvi. Kaina \$1. Be apdarų — 75c. — Kreipkitės į — „VIEN. LIET.“ 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PRANAS PIKŠRIS „Vienybės Lietuvninkų“ ingalotinis Prima prenumeratą, knygu užsaky- mus ir spaudos darbus. 1331 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

JONAS A. KATKUS 222 Sagamore Str., 20th Ward, Pittsburgh, Pa. P. & A. Phone 22 W. McKees Rocks

SKAITYK IR PATARK SAVO DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS užsirašyti naudingą laikraštį „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ Kaina metams \$2.50 Pusei metų \$1.25

MOTERIS IR MERGINOS, PALAUKITE!

PRANEŠAM JUMIS, kad šiomis dienomis užbaigėme dary- ti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GAMINIMUL, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinktų išmėgin- tų valgių. Sutaisyta gražiai, knyga turi 164 puslapius didumas 9X6 coliai, gražiai audekui apdaryta su auksuota antspauda ant viršaus. Išsirašykite šitą knygą sau ir būki- te pilnom virėjom.

Apart valgių čia rasite ir daugybę naudingų paarinų, reikalingų prie namų prižiūrėjimo. Nereikės jums bėdavoti kas reikia virti, pažiūrėsite į knygą ir tuojaus visoki val- giai stovi prieš jumis, išaiškinta gražiai kaip ją padaryti. Sutaupins jumis laiką, palengvins gyvenimą. Nelaukite il- gai, pirkite dabar, pasitarkite su kitomis ir kartu sau pasi- siųskite!

Apdarytos kaina \$1.50; neapdarytos — \$1.25 Rašykite taip: „AMERIKOS LIETUVIS“ 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

RUFFLES Žmogus kasosi galva, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papro- čiu, ir tuomet žmogus kasosi nejuociams. Bet jis žino, kad jam nieži, ir visi kiti tą žino. Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai pašalinti. Nebus įvykstančių nau pleiskanų. RUFFLES panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiska- nų atsinaujinimo. RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jūs negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų. Jūs apsieikinsite parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsist jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pacts markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Severos Gyduoles užlaiko seimynos avaištą.

Kojoms smagumas.

Kuomet jusų kojos skauda ir apšiai prakaituoja nuo ko atsiranda jaus- mas deginimo ir niežėjimo, arba jeigu batai jaučiasi perankšti ir vaikščiojimas yra kankynė — nenu- simink. Gauk

Severa's Foot Powder

(Severos Proškas Kojoms) savo aptiekoje, o tuomi užikrimsi kojomis smagumą. Tada yra malonus ko- joms preparatas. Itrink po trup- čiuok tarpe pirštu, ant kojos pavir- šiaus ir padų, įberk po biskį batus ir į pantičkas, o apturėsi pagėdau- jamą palengvinimą. Kaina 25 ct. ir 1 ct. taksų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

ČYSTO AUKSO 14 k. Labai gražūs smulkiausios mados laikrodėliai, PARSIDUODA PIGIAL. L. ŽIUKAS 62 HUDSON AVENUE, C. Brooklyn, New York.

MEDUS Šimtis šviežias medus visur siuntin- jamas per pactą ir ekspresą viena ble kine 5 svarų — \$1.80, 4 blekinės pe \$1.75, 10 blekinių po \$1.70. Krautu- vinkams dar pigiau dideliais orde- riais. Taipgi gerai pirkti farmas pas mus. Dabar yra 32 farmos geros iš kurių galima pasirinkti maža ar did- lė, pigi ar brangi, pagal išgalėjimą. Bankos čekii neprisimim, reikia siust Money Orderius, adresuojant indėda- mi markę M. WALENŠIUS Box96, Hart, Michigan. (33)

Pažink Lenkų Pinkles daroms Lietuvai! Skaityk LENKŲ APATALAVIMAS LIETUVOJE Parasė Pralotas Prapuolians Kaina — \$1.00. Apdaryta — \$1.50 gaudama „VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ“ 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

JUL. BANIULIS.

Vaizdai=Vaizdeliai IR EILĖS PROZOJE

(Tąsa)
MANO ROŽES LIEPIA SVEIKINTI TAVE

(Iš Antono)

„Mano rožės liepia sveikinti tave.
Mano rožės raudonos ir baltos...“

Aš nupirkau rožes... Delko? Aš ir pats nežinau...

Ėjau pro kažinokią langą, kur buvo gėlės... daug gėlių... šviežios... jautrios... žydinčios...

Aš priėjau prie lango. Sustojau. Žiūrėjau.

Viduje blizgėjo elektros šviesa, ir mirgančioje, baltoje šviesoje gėlės žydėjo... daug gėlių... šviežios... jautrios... žydinčios...

Ir tarp gėlių pamačiau aš moteris... dvi moteris... jaunos... jautrios... žydinčios...

Aš stovėjau ant gatvės... tamsoje, bet jos — it sniegas, baltoje šviesoje... tarp gėlių...

„Jei tu butum norėjęs, tu butum atsiuntęs man gėles, bet tu nenorėjai...“ aš umai atsiminiau tulos mergaitės žodžius... tulą mažą išmėtinėjimą...

Ir tai — sakė jinai:

„Mano rožės liepia sveikinti tave, Mano rožės raudonos ir baltos...“

Ir taip užsiliko tie žodžiai mano atmintyje... mano širdyje... mano sieloje...

Aš įsimylėjau į jos žodžius... į šiuos dailius žodžius... nes tai buvo truputis iš jos sielos... o jos siela yra skaiti... laisva... daili...

Ir aš inėjau ten, kur dvi žydinčios moters pardavinėjo žydinčias gėles... Ir aukso pinigais aš mokėjau už žydinčias gėles. Bet man nebuvo gaila skaisčių pinigų, nes aš pirkau gėles jai... savo mergaitel...

Ir po to aš išėjau ant gatvės... tamsoje... į juodąją tamsą su blizgančiomis liktarnų akimis...

Kur buvo jinai?...

Kur?...

Metai buvo praėję... ilgi metai... Skausmų šaltiniai buvo atsidarę ir užsidarę ir vėl atsidarę...

Kur buvo jinai?...

Kur?...

Nei vienas negalėjo man apie tai pasakyti. Ir ar ji žinojo, jog aš ją myliu?...

Ar ji žinojo, jog per visus tuos ilgus metus, tarsi saulėto pavasario mirgesys visur ėjo kartu su ja mano meilė?...

Ne...

Aš užlipau viršun, į savo mažą bustelį ir paslėpiau gėlėse savo galvą...

Aš paslėpiau gėlėse savo galvą ir verkiau...

Kuomet aš nusiraminau — ant gėlių žiedų buvo, it pavasarinė rasa... Tai buvo mano ašaros... mano meilės ašaros...

Aš paslėpiau gėlėse savo galvą ir verkiau... mano galvoje gi sukosi viena vienintėlė miela mintis:

Mano rožės liepia sveikinti tave, Mano rožės raudonos ir baltos...

(Toliaus Bus)

AMER. LIET. TAUT. SANDAROS organas

“SANDARA”

Puikiausiai nušvičia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus. Metams \$2.00. Skaitykite visi. Vieną numerį siunčiam pažūrėt dykai.

“SANDARA”,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apylinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganedina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Gašlima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER
SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj.

VINCAS J. DAUNORA
APTEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA
APTEIKA

LIETUVIS PAS LIETUVI

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTHEAST GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

Tel. 2920 Greenpoint Telephone 7847 Malz

GRABORIUS

JUOZAS ĄARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Paršamduo karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.

Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganedinti.

231 BEDFORD AVE. OFFISAE 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

Wm. SHEDLOW'S
ir
KARL. LATUKAS
Savininkai

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyti Bažams, Mitingams ir Veselijoms, (vestuvėms)

734-736-3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS

ČEVERYKUS

eik visada pirkti pas SIMANĄ POCIUNĄ. Čia gausi čeverykus geru išdirbysčiu, kaip W. L. DOUGLAS, EMERSON ir kitų. Reikalaujamas užėik.

S. POCIUNAS

127 Grand Str., kampas Berry Str., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

MANO DIRBTUVĖ APDOVANOTA DVIEM MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rpestingą ir artistiską išdirvima

KARIUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKONTŲ LAZDŲ IR TAIP TOLIAUS

Turiu už garbę aprašyti guodotiniams kunigams ir guodotinioms draugystėms, kau aš dirbu visus angėliau pamėtus daiktus PIGLAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsidirama išdirbiniais ingijau geriausia praktika ir del to galu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone,

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
Maker of Bad ges and Banners

Telephone 1881

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Šbalsamuoja ir laidotuvų Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselijoms ir krikštynoms.

Offisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER
UZEIGA

Puikys užkandžiai ir geri Cigarai

398 GRAND STREET
Kampas Rodney st. B'klyn, N. Y.

Tel. 279 Greenpoint.

M. Mierzwinkas

UZLAIKO

Dvi Didelias
BUČERNIAS.

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rukintos Mėsos, Jauņu Paršukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEZIA MĖSA IR CYSTAI UZLAIKOMA.

M. Mierzwinkas

125 GRAND STREET 41 AVENUE A.
Kampas Berry Str. — BUČERNĖS — Kampas Third Str.
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Telephone 3359 Greenpoint. Tel. 2147 Orchard

New Plaza Hall

Dvi DIDELES SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARELIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 No. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Kandroto Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuviu

126 Grand Street
Tel. 1490 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško .Namo,

Extra, parankiansia Salė veselijoms, Bažams, Teatrams ir mitingams. Skanqs užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Iš Lietuvos

VILNIAUS KRONIKA

20-IV 12 kareivių inėjo į sodeį, keturi į kambarius. Išvarę gyventojus iš kambario, iškraustė 3,000 rb., aukso laikrodėį ir žiedą. Nuskriaustiems išsivijus ir pasiskundus oficeriui, šis atsakė: karo laikas, nieko nepadarysi... Tai buvo pas vokiečių kalbos gimnazijoje mokytoją Lanį, Jacekaus g., 7.

Lietuvių prekyba. -- Šiais 1919 m. įsisteigė keletas labai rimtų lietuvių firmų. Vilniaus gatvėje „Strazdo“ valgomųjų daiktų kooperatyvas. Šv. Jono g. „Provizoriaus Nasvyčio“ aptiekinio prekių kooperatyvas. Ten pat seniau susidaręs „Laimės“ kooperatyvas ir „Svyturio“ kooperatyvas. Vokiečių gatvėje Jurgio Liarto rašomųjų daiktų sandėkrova. Šv. Jurgio prospekte kirpėjų kooperatyvas. Gi skyrum lietuviškų vardų daugiau marguliuoja.

Revizija Juckevičiaus bute. 23-IV, Užupio g. No. 16 Ryta 6:30 val., dideliu trenksmu įsibriovė 10 kareivių ir milicijonierių. Atstatai šautuvus, liepė keltis, kiti kibo įsišokinėti — krėsti stalelius, popierius, knygas, rakandus ir gyventoją Juozą Žiugždą. Indomavo, kaip Ž. su Jack. susipažino ir ar dalyvavo Rusijoje „Nepriklausomos Lietuvos Kliube,“ kurio nei buti nebuvo. Gyventoją Kėrį, pašto valdinin-

ka, intarė esant komunistą. Jo teiravosi, kaip jis sutinka su lenkais. Pagaliau, Jack. teiravosi, ar jis „rašo.“ supras, ar agituoja prieš lenkus. Niekur nieko nerado. Aišku, buvo užvesta, nes laiku buvo skelbiama busianti krata.

Lietuvių krėtimai vis dar nesiliauja. 25-IV vėlai vakarą, kada jau buvo sugulę kareiviai dideliu bildesiu į duris įsigriovė į našlės Emilijos Vileišienės butą. (Jurgio pr. 25) prigarsinę ir nebutų daiktų prisiteiravę, neišėdami iš moterų gu limojo kambario nei joms keliantis iš patalo, čia palikę kareivių sargybą, išvirto p. Onos Vileišienės krėstų. (Jurgio pr. 24). Čia, rado p. Jonienę su pusantro mėnesio kūdikiu; tai jai ir kūdikiui nebuvo į sveikata.

27 d. po piet septyni kareiviai išvertė, tikroje to žodžio prasmėje, visą butą inžinieriaus Jono Mašiotio (Tilto g. 5). Daryta lyg tyčia: net bufeto spintoje visi mažučiai ryšeliai išmėtyta. Pasiėmė kiek tiek popierių, visus moterų gimnazijos pinigus (p. Ona Mašiotienė jos direktorė), areštavę Joną Mašiotą, išsidangino. Priežastis visai neatspėjama: J. M. niekur nesidėjo, jokiomis agitacijomis ne užsiėmė.

Su lenkais nebėr ko tartis, prasidėjus dar niekados negirdėtai reakcijai. Belieka spausti Santarvė, kad nepriimtini atiduoti mūsų doriniai ir tautiniai mirėliai. Dabar-

Pilsudskis Juozas ir Osmolovskis — visi esą „zdrajey“ — Lenkijos išdavikai, kam esą liberalai.

Gegužės 2 d. vakare lenkų buvo padaryta krata 1-joje Vilniaus Vyrų Gimnazijoje ir jos vedėjo, Laikinojo Lietuvių Komiteto pirmininko Myk. Biržiškos bute. Išgriozdė 3 augštų namus, bet nieko intarimo nerado. Lietuvių gimnaziją lenkai krečia jau antrą kartą (pirmą kartą krėtė balandžio 20 d.). Progai pasitaisius, primename, jog M. Biržiška buvo dar bolševikų krėstas ir net suimtas kelioms dienoms (sausio 10 dieną).

Amerikos karo misija, du oficeriu ir korespondentas Makenzi, buvo tuo pat laiku ir lankė mušio pozicijas.

Pirmadienyje, gegužės m. 5 d. lenkai krėtė Lietuvių Agronomijos ir teisių pagelbaiti teikti Draugiją. Totorių g. 3. Įsišpylė bandymui į maišelį džiovinto pieno...

Lenkai laksto po lietuvių spaustuves, jieškodami išspausdinti proklamacijų, kurios manoma mėtyti lietuvių kariumenės fronte. Tose proklamacijose Lietuvos Valstybės Taryba vadinama neteisėta valdžia, nes ji esant niekieno nerinkta; siuloma lietuviams kareiviams pereiti į lenkų pušę.

Karo komendanturoje lie-tuvaitė paduoda prašymą kad lietuviškai. Oficeris nepriima. Lietuvaitė reikalauja, kad laikytų lietuvių reikalams vertėją. Oficeris: —

Dar ko čia prasimanysi! Nebelaiką!

Liepiama iškabos lenkiškai perdirbti. Lietuvis amatninkas deda ir lietuvių parašą. Vilnietis jį persergs-ti: — Metas jau butų užmiršti „poganska mowa.“ vis tiek mūsų (lenkų) valdžia jums nieko neduos...

Mok. Jakučionį 9-V buvo paleidę ir vėl tą pačią dieną gatvėje suėmė. Bene tai sulgų Šventojo Rašto: nežino kairė, ką veikia dešinė...

Lenkų kalba iškabos. — Lietuvių valgyklai (Uosto gat.) miesto sargas atnešė įsakymą lietuvių kalba parašytąją iškabą perrašyti lenkiškai. Ta pati valgykla ligi šios dienos negauna pro vizijos. Gal tai rišasi su iškabos kalba.

Suimtųjų padėjimas lenkų žandarų globoje. Suimtųjų komendanturoje (Jurgio g. No. 8) gavome žinių, jog suimtieji per visą savaitę tebėra laikomi sugrūsti po kelias dešimtis į vieną kambarį. Guli plikoje asloje, negauna nei atsiger-ti, nei pavalgyti, alpsta nuo nuovargio ir bado. Tokia-me padėjime esą tarp kitų ir Vaclovas Biržiška. Jis viena temaldauja: — Susimildami, atneškite vandens.

Slaptoje lenkų policijoje (Jurgio g. No. 19) yra keletas žydų, suimtų apie Žei-žnarius. Jau trys dienos, kaip jie negauna nei valgyti, nei gerti; apalpe, guli asloje, o žandarai, praedami pro šalį, spardo juos kojomis ir tyčiojasi. Tai mum pasakojo pats matęs. Lenkų Laikraščiai tokių administracijos jeibių nekaišioja jai į akis: esą nepaduru „sa viškiai“ peikti. Tai bene iš girs nelenkų balso. Vyrai! daug kalbate apie savo žmoniškumus: parodykite tai darbais, nors paduodami vandens lasą trokštantiems kaliniams.

Vae vietis! Vargų vargeliai nugalėtiesiems!

Apsijimas su žydais. — Šiuo laiku Vilniaus žydauja ant lenkų labai įnirusi už persekiojimus, mušimus, turty naikinimą, lenkų legionieriams Vilnių pačmus. Taip, pav., balandžio 22 d. visą dieną legionieriai žydus medžiojo, jų namus apšaudydami, kratas darydami, juos areštuodami ir visokiems budais ikoneveikdami. Man pasitaikė tą dieną tokias scenas matyti. Einu aš šv. Jono gatve ir sutinku ties universiteto durimis kelis lenkų kareivius Dominykonų gatvės linkui varant du žydu inteligentų ir vieną žydą vienplaukius, išblyškusiais, nugašdintais veidais. Pačjęs tolyn, pamaciau legionierius iš Didžiosios į šv. Jono gatvę užsukant visą žydų ir žydzijų tuntą — maž-daug apie 70-80 asmenų — ir įvarant į pašto namų bromą: žydų daugelis buvo be kepurų, visai lengvai apsirėdę, kaip iš namų išvaryti, nors buvo gana šaltas oras. Susi-spietę toje vietoje apie bromą ant trotuaro, Vilniaus lenkai ir lenkės inteligentės ėmė šukaut: „bič ich, bič ich lajdakow, nie szczędzič,“ o lenkų kareiviai telkiančius broman žydus į kupras, galvas miškietų apysodais daužė.

(Iš „Nepr. Liet.“)

Pain-Expeller
Jei skauda — patrinkite su
Jis suminkština tuos pastyrusius raumenis ir jas įaušina vel miklus ir vikrus.
Žiurekite, kad butu su INKARO ženku!
Galima gauti visose aptiekose už 35c ir 65c arba išsiųsdinti nuo
F. AD. RICHTER & CO.
328-330 Broadway, New York

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai Sveikata. — Kiekvieno priedermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausios ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normalią vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikra ja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyneriomis, nes tai ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisūntimū 50 centų. Reikalaukite šiuo adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTARIJUS
(Rejentas)
JUOZ. O. ŠIRVYDAS
120 Grand St., B'klyn, N. Y.
Kokie tik legališki popierai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Daviernostis, pirkimo bilos, liudijimai, sertifikatai, vekseliai ir tt.

Bell Phone Dickinson 3905 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.
Nedėliomis iki 4 po pietu.

mas pagal reikalą.

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Lietuviškas Dantistas
500 Grand Str. kampus Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

KONSERVATORIJA
L. M. Konservatorija užsidaro atostogoms iki 15 d. rugsėjo.
„KANKLES“
„Kanklių“ šių metų prenumerata vienas dolaris
Visų 1917 m. „Kanklių“ kompietas — \$1.50
Visų 1918 m. „Kanklių“ komplektas — \$1.50.
„Girių Karalius,“ fantastiška opera — \$3.00.
klaust:
M. PETRAUSKAS
769 Broadway, S. Boston, Mass.

„LIETUVIŠKAS IŠRADEJAS“
Šitu vardu knygutė parodys Jam kiek žmonės pelno padarė ir kiek dar gali padaryti per išradimus. Tą brangią knygutę mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo
DYKAI
Kaipo žinovai (ekspertai) PATENTŲ — bandome išradimus DYKAI Rašykite reikalaudami mūsų knygutes: —
AMERICAN-EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.
718 MATHER BLDG. (V.L.) WASHINGTON, D. C.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA
Svariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas
Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykite, o gavusie puikius valgius, kokių tik kas pareikalaukite. Priegtam užlaikant puikius kambarius nakvynei, kaip vietiniams taip ir atkeliavusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu: —
MRS. FR. ZOSTAUTAS
102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

V. GILIAVICIJA
„VIENYBĖS LIETUVŲNINKŲ“ INGALIOTINIS
Prima prenumeratą knygų užsakymus ir spaudos darbus
33 Dewey Str., New Britain, Conn.

DYKAI! DYKAI!
Aš trunkiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėli.
Visas darbas viščiškai be SKAUSMO
Ne kiekvienas dantistas moka apieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siunčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas ir įvairiuose atsitikimuose siunčiama pas jį. Ateik ir duok išgaminot. Informacijos dykal. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apdžia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokėstis ant nedėlių. Gazas ir kokaines varžojas. Ofiso valandas: Nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Pėnytioms uždaryta. Nedėliomis nuo 9 A. M. iki 2 P. M.
DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Lietuviškas Dantistas
500 Grand Str. kampus Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

PRANESIMAS

American Woolen Kompanija praneša, kad pradėdant su birželio 16 d., 1919 m. ji įveda sistemą burinio gyvasties apdraudimo, po kuria kiekvienas American Woolen Kompanijos samdiny, iminamt čia kaip pardavimo, taip pagaminimo skyrus, kas reiškia bile vieną žmogų, vyrą, moterį, merginą, vaiką, ir valdininką, gaus visai dykai, nes kompanija padengs visus iškaščius, apdraudus lakštą nuo \$750 iki \$1,500 vertės, atsižvelgiant į tai kiekilgai samdiny yra išstarnavęs. Sumų sąrašas sekantis:

Išdirbusiems mažiau metų . \$750	Išdirbusiems tris metus, bet mažiau pusketvirtų \$1,250
Išdirbusiems metus, bet mažiau pusantrų \$850	Išdirbusiems pusketvirtus metus, bet mažiau keturių \$1,350
Išdirbusiems pusantrų metų, bet mažiau dvejų \$950	Išdirbusiems keturius metus, bet mažiau puspenktų \$1,450
Išdirbusiems du metus, bet mažiau pustrėčių \$1,050	Išdirbusiems puspenktus metus ir daugiau \$1,500
Išdirbusiems pustrėčius metus, bet mažiau trejų \$1,150	

American Woolen Kompanija užmoka netik įstojimą, bet ir visas kitas mokestis kilančias veliau. Niekados, nei prie jokių aplinkybių, nei vienas samdiny ar samdinė nemoka nei vieno skatiko ant savo apdraudos.

Jei kuris darbininkas nedirbo birželio 16 d., 1919, tai vistiek jis bus priimtas į viršminėtą sistemą kuomet grįžs darban, jeigu tik pirm 16 d. birželio jis ar ji buvo tos dirbtuvės knygose kur jis ar ji dirbo. Asmenis nusamdyti vėliau birželio 16 d. neineis į sistemą iki jie neišbus neatsitraukdami šešis mėnesius dirbtuvėje kur gavo darbą. Absoliutiškai nebus jokių iškaščių neivienam samdiniui. Nesireikalauja nei jokio daktarų išgaminavimo. Šie benefitas bus PRIDĖCKU PRIE TŲ, kuriuos parupina Valstijos Atlyginimo Įstatymas.

Apdraudos sertifikatai bus inteikti kiekvienam darbininkui kaip greit apdraudos kompanija tuos sertifikatus parupins.

AMERICAN WOOLEN COMPANY

WM. M. WOOD, President.

M. & V. FURNITURE CO.
687-9 Third Avenue, So. Brooklyn, N. Y.
Telephone South 4263

EXTRA! PRANESIMAS DEL VISO BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIŲ.

Mēs pranešame visuomenei, kad mēs uzdārēme PENKTOS AVE. krautuvē ir viskā perkēlēmē ī TREČIOS AVE. krautuvē. Tokiu budunorime kad sumažint tavorā ant tiek, kas galētume sutalpinti ī Trečios Avenēs krautuvē. Del tos priezasties mēs dabartēs parduodame už pagaminimo prekē. Todel nepraleiskite šios progos ir naudokitēs tada, kada galima. Mēs parduodame ir ant išmokesēju po \$1.00 ar \$2.00 ī savaitē. Taipgi priimame ir Laisvēs Paskolos Bondsus už pilnā vertē lygiai kaip ir pinigus. Tai jeigu turite Laisvēs Paskolos Bonds ir norite pirkēt formišius, tai pirkite pas mumis už Bondsus.

PASKIAUSIOS ZINIOS

AMSTERDAMIEČIAI „VIENYBĖS“ DIENRAŠTĮ SMARKIAI REMIA.

Pereitą savaitę atsibuvo piknikas parengtas sujungtomis jėgomis septynių draugijų. Ant pikniko pribuvo pora svečių iš New Yorko: p. J. Strimaitis, Lietuvos Atstato Bendrovės vedėjas, ir p. J. M. Danielius, „V. L.“ Adm. Ponas Strimaitis laikė prakalbą, kurioje trumpai, aiškiai ir vaizdžiai nupiešė kaip Lietuvos žmonės kovoja už Laisvą Nepriklausomą Lietuvą ir kuomi Amerikos lietuviai gali prisidėti prie išgavimo Laisvos Nepr. Lietuvos. Jis ragino prisidėti prie L. Atst. Bendrovės, į kurią sudėti pinigai daug prisidės prie atbūdo Lietuvoje iš grūvėsių.

Ponui Danieliui pasikalbėjus su būreliu karštų vietinių tėvynainių apie reikalingumą rytuose turėti dienraštį, sekanti Amsterdamo veikėjai tėvynainiai paėmė dienraščio šerū ir užsimokėjo: S. Ambrosas, 2 šerū, A. J. Lukšis 2 šerū, Petras J. Lalis 2 šerū, D. Jurkunas 1 šerū, Jonas Gaslo 1 šerū, Rokas Juozapaitis 1 šerū, Adolfas J. Kubilius 1 šerū, Jurgis Urbelis 1 šerū, J. A. Urbelis 1 šerū, F. Karpaitis 1 šerū.

Nedėlios ryte klubo kambaryse buvo susirinkę gražūs būrelis Amsterdamo veikėjų. Pasikalbėta apie Lietuvos ir lietuvių reikalus. Amsterdamiečiai pasirodė daug kuomi skiriasi nuo kitų kolonijų lietuvių: pažangumu, draugiškumu ir Lietuvos reikalais rūpinimosi. Valio broliai! Taip pat ir ateityje!

Nedėlioje p. J. Strimaitis kalbėjo Albany, N. Y. po pietų ir vakare Schenectady, N. Y. abejuose vietose p. Strimaitis kalbėjo auserkliai ir rimtai. Jo prakalbos visose vietose žmonėms patiko, ir daug vientaučių paėmė šerū Liet. Atst. Bendrovės. Šiose abejuose vietose gerb. P. J. Lalis dalyvavo, ir trumpai abejuose vietose kalbėjo. Nelaiminga.

HOOVERIS APIE LIETUVĄ

„The New York Times“ korespondentas, p. Oulahan, Paryžiuje turėjo pasikalbėjimą su p. Hooveriu, kuriame pastarasis išreiškė nuomonę, kad reikiąs keravytis mažas, naujai atgimusias, tautas. Hooveris sako:

„Naujos demokratijos išdygo Lenkijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Estijoje, Čeko-Slovakijoje, Serbijoje, Graikijoje, Sibiroje. Net Vokietija su Austrija įsigijo demokratines valdžias. Be šitų, dar išdygo visos buris mažų respublikėlių, kaip Armenija, Gruzija, Azerbaidžan ir kitos... Šitos tik užgimusios demokratijos turi politinių, visuomeninių ir ekonominių klausimų, kurie apeina jų kaimynus ir kuriuose tyvko grūdai aitrausiu kivrėjų. Europoje nėra gamtos nustatytų rubežių. Tautos negyvena kruvose, bet susilieja ant kiekvieno rubežiaus. Joms reikalinga gelžkelių susiešimo ir išeių į juras, kurie tiesis per kaimyno žemes. Daugelis iš šitų valstybių per šį keletą metų turės kovoti už plikus kaulus idant tik tik palaikius savo gyvybę. Kiekvienu iš jų dės kuogeriausias pastangas, idant antmesti savo reikalus kaimynui, net jam pakenkiant.

„Mēs Amerikoje turėtumėm suprasti, kad demokratija (mums žinoma kaip patvari valdžia) yra galima tik pas augštai pamokytus žmones ir kur didžiama vyrų gali save valdyti. Gi labai retas iš šių naujų valstijų turėjo prityrimo gyvenime apie valdymą, gi jų žmonės yra bėdingai neapsiėvėję. Jie reikalau visos gentarkės tikrų taikinų go tautinio gyvenimo, idant išplėtot laisvą apvėtią ir gabumą val. po pietų.

valdyme. Jei tos valstybės neturės keravijančios rankos ir tarpininko savo kivrėčams, arba teismo kuriam galėtų išdėstyti savo skriaudas, tai Europa grįžs į chaosą.“

Tuo tarpininku, p. Hooverio nuomone, busianti Tauų Lyga, kur mažosios tautos (kaip Lietuva) dar neturi balso, bet kur imperialistinė Lenkija, mažųjų tautų slugutis, turi balsą.

Vietinės Žinios

Sandariečių Išvažiavimas. — Nedėlioje įvyko sandariečių išvažiavimas Maple Grove giraitėje. Apart žaislų ir kitų pašilksminimų, buvo ir rimtų dalykų. A. Martui ir J. O. Širvydiui pakalbėjus tapo išrinktas komitetas (J. Kripaitis, J. Vaitekūnas, J. Burdulis, J. Norkus, J. Šliakys, A. Martus), kuris rūpinsis suaukti mass-mitingą suorganizavimui siuntimo į Lietuvą gydytojų, slaugių, stenografų, ir tt. Komitetas turės pirmą susirinkimą pas p. J. Šliakį, seredos vakare.

Ereminas paima šerū. — p. I. Ereminas, žinomas kaip lietuvių veteranas dainų srytyje, p. nedėlio ryte atplėškino dešimtinę už šerū „Vienybės“ dienraščiui su geriausiais linkėjimais.

Dienraštį remia. — Laikraščiu einant spaudon gavome pranešimą iš Central Brooklyno nuo p. Fr. Andriaus, kuris rašo, kad paėmė po šerū sekanti darbštų tėvynainiai: M. Kazlauskas, Vl. Ivonis, Pius Dženkaitis ir Jos. Vaičiūnas. Kas daugiau iš tos kolonijos tėvynainių bus „next“?

Gerb. Jieva Mazauskienė turbūt bus pirmutinė moteris, kuri „Vienybės“ dienraščio šerininke pastojė. Ji paėmė 2 šerū už \$20, ir pasižadėjo visuomi dienraštį remti. P. lė Liutviniūtė buvo pirmutinė iš merginų pastoti dienraščio šerininke. Ji paėmė net 5 šerū už \$50.

Nedėlioje Coney Islande buvo apie 400 tukstančių žmonių. Policija ir moteris detektyvai turėjo daug darbo sujėskinti pasimetusių vaikų tėvus. Esą viena moteris sugrąžinusi tėvams net 100 kudikių tą dieną.

Smarki audra. — Subatos naktį įvykusi smarki audra, kuri ypač atsijėmė tankiu žaibavimū bei kurtinančia perkunija, nulaužė daugelyje vietų medžius ir pakenkė telefonų vielėms. Po jos užstojo smarkūs karščiai.

Svečiai. — Pereitą p. Valinčius, p. Petrauskas iš New Britain, Conn. Kuriuodu atplėškėjo automobilyje keliom dienom vakacijų. Taip pat atsilankė „V. L.“ ir p. J. Klusas iš Philadelphia, Pa.

Filmkas. — Draugystės Sv. Jurgio piknikas atsibuvo subatote rugpjūčio (August) 2 d. antroje valandą po pietų, visiems gerai žinomame Washington Parke, Maspeth, N. Y. Įžanga 25c. Kviečiami iš visų apilinkiu ant šio smagaus ir linkmaus pikniko atsilankyti. Užkvičia Komitetas.

Koncertai parkuose. — Pradedant su pirmu nedėdieniu rugpjūčio, New Yorko miestas rengia daug koncertų kas nedėdienį visuose parkuose. Į tuos koncertus yra kviečiami žymesni tautų chorai. Lietuvių choras irgi užkviestas. Lietuvių chorui paskirta diena 10 d. rugpjūčio Battery Park, New Yorke. Pradžią koncerto tot laisvą apvėtią ir gabumą val. po pietų.

Pranešimas. — Liet. Nepr. Klubo susirinkimas atsibuvo ateinančią nedėdienį rugpjūčio (Aug.) 3 d. 3-čią val. po pietų Klubo rūmuose, po num. 55 Hudson Av., C. Brooklyn, N. Y. Todėl gerb. nariai L. N. K. meldžiame atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes turim daug svarbių apsvartymų, o prieg tam bus pranešta kiek kainuos spauda už konstitueijas. Tik nepamirškite jogei 3-čią val. nes ankščiau negalima iš priežasties nepribuvimo sekretoriaus Valdyba.

SLA. 213 kp. atsibuvo pusmetinis susirinkimas pėnyčioje, 1 d. rugpjūčio, L. U. K. „salėj, 803 Driggs Av. Brooklyn, N. Y. Draugai malonėkite susirinkti visi, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. A. Mantvila.

KAS NORI GERĄ KAMBARI? Atsiduoda nuomon puikus kambaris (furnished room). Private inėjimas ir maudynė. Švarioje vietoje Brooklyne, prieinamoje prie karų; tyloje lietuviškoje šeimynoje. Renda nedidelė. Pagaidinama butų, kad geras ir pastovus lietuvis šitą kambarį paimtų. Atsiskaukite į „Vien. Liet.“ Ofisą.

Nusipirk mosties

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaistin baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir pašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. Pinigus galit siųst ir stampomis.

J. RIMKUS P. O. BOX 36 Holbrook, Mass. (33)

APSIRUPINK SU ŽIEMA Dabar yra laikas užsisakyt futraskailinius. Vasaros laiku pigiaus pasivame. Futras siuvu kaip vyrams taip ir moterims. Taip pat siuvu moteriškas „kates“ ant kaklo, ir „mufitus“ ant rankų. Pasivuu žiemines kepurės vyrams ir moterims. Ant pareikalavimo pribnuo į namus paimti užsakymus. Atsiskaukite.

ANTANAS ŽUKAUCKAS 724 Ocean Parkway, Brooklyn, N. Y. (33)

DOVANAI

IKI 30-TAI DIENAI RUGPJŪGIO (AUGUST) MENESIO

Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštį „Lietuvą“ arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišbaigusią) ant istisų metų, gaus DOVANAI musų spaudos labai gražią knygą „Vėliavos Akyvaizdoje“ vertės \$1.00, kurios turinį perkaitės niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvotą \$1.00 vertės Lietuvos Respublikos žemlapį, kurio kopiją prezidentas Wilsonas išsiųdė Paryžiaus Taikos Konferencijon.

Prenumeratą ir orderį dovanoms siųskite: „LIETUVA“ DAILY 3253 So. Morgan Str., Chicago, Ill.

Nepraleiskite puikių progos! Tėvynės Myletojų Draugystės, New York ir New Jersey Valstijų apskritys rengia didelį

IŠVAŽIAVIMĄ Išvažiavimas įvyks Nedėlioje 3 d. Rugpjūčio, (August) 919 m. Hunters Grove Parke, šitas puikus gamta apdovanotas sodas randasi tarpe Elizabeth ir Newark, N. J. Išvažiavimo įžangos bilietas bus 50c. ypatai. Visus nuosirdžiai kviečiame Apskričio Valdyba.

Pajėskau p. Andriulindze su kuriuo sykiu parvažiavome iš Francijos ant vieno laivo. New Yorke ligonbutyje mudu persikyrėme. Norėčiau labai susizinti su juomi. Malonės atsilaukti.

JUOZAS LUGAUSKAS

29 Hope Str., Brooklyn, N. Y. (32)

Pajėskau, Stanislovo Stanaičio, Kauno gub. ir Kauno pav. Graužienų kaimo, Vėlionos valsčiaus. Girdėjau yra atvažiavęs į Ameriką 1906 m. ir apsigyveno tuo laiku Pittsburgh, Pa. Malonės jis pats ar kas jį žino atsiliepti. Turiu svarbų reikalą.

STANISLOVAS GERULAITIS

53 Ludlow Str., Stamford, Conn. (32)

Pajėskau Gabrieliaus Benosiaus; pranešk kur dabar apsigyvenai? Manau esi baigęs daktarys kursą ir nematau Tamistos raštineš. Aš manau umu laiku grįžti į Kolegiją bet pirm to noriu sužinoti Tamistos pasekmes.

Parsiduoda Farma. — Parsiduoda labai puiki farma 80 akru žemės, prie pat gelžkelio stoties. Jeigu kas nori tai atsilaukti mainyti ant namo bent kur didesniame mieste. Rašykite: B. STELONIS 25000 Mich. (32)

PARSIDUODA KRIAUCIŲ DIRB-TUVE GERŲ LIETUVIAIS APGYVENTOJ VIETOJ. BIZNIS INDIRBTAS PER 10 M. IR LABAI PIGIAI PARSIDUODA

L. G. K. 6 John Str., Waterbury, Conn. (32)

Aš Kastantas Warnagiris pajėskau savo giminių: pusbrolių ir pussesterių. Aš paeinu iš Suvalkų gubernijos, Kalvarijos pavieto, Liudvinavo valsčiaus, kaimo Trobiškių. Malonėkite atsilaukti: šiuo antrašu: K. WARNAGIRIS P. O. Box 71 Sunderland, Mass. (31)

J. Levandauckas GRABORIUS

272 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. 2851 Greenpoint

LIETUVIS ADVOKATAS GEORGE MATULEWICH

Attorney-at-Law 810 Broad Street Newark, N. J. Room 810 National State Bank Building

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law Lietuvis advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą, užsima varymu provų visuose teismuose Ofisas rumuose 308-9-10 Coal Exchange Building Cor. River and West Market St. Wilkes Barre, Pa. Bel. Tel. 1864 Residence 3532 J.

DR. JOHN WALUK VALANDOS:

nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą. 161 NORTH 6th STREET BROOKLYN, N. Y.

DR. A. BACEVYČE

Gyvena Elizabethport'e, N. J. 161 Franklin st., kamps Second st. Ligonius priima: ryto nuo 8 — 9, po pietų nuo 1 — 2, ryto nuo 8 iki 9 val. Po pietų nuo 1 iki 2.30. Vakare nuo 6 iki 8 val.

Dr. J. S. Message (Misevicia)

270 Berry St., Brooklyn, N.Y. Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours: 8-10 a.m., 12-2 p.m., 6-8 p.m.

Daktaras Jonas H. Staknevičius

276 NEW YORK AVE. kamps Tyler Street Newark, N. J. Telefonas: Market 9268

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniska dienis L. BENSON, 123 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Fotografistas ir Maliorius

Geras Darbas ir visienos Vidutinama Prekė J. STOKIS 173 Bridge Str., daida, pabė, daug persekio

TIKTAI 1000 DOLERIU Ant pardavimo nauji murtiniai ir mediniai namai, su 6 kambariais, maudynėmis, inmokėti \$100, likusius kas menuo po \$10. Kaina \$1,000. 2-ju sei mynų namas su 11 kambarių ir maudynėmis, inmokėti \$150, likusius kas menuo po \$15, kaina \$1,500. Turime namų ant 3, 5, 6, 7, 8, 10 ir daugiau familijų, su dideliu pasirinkimu už visokią prekę — Ridgewood, Jamaica, E. New York, Flatbush, South Brooklyn, Maspeth, Greenpoint — visuose priemiestuose ir pačiame Brooklyne ir New Yorke. Turime daug farmų su būdikais ir gyvuliais, žemė geriausia, mūsų monėmis apgyventa. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patarsiausiu teisingai. A. B. ZINIS REALTY CO. Branch Office: 420 Lorimer Street, BROOKLYN, N. Y.

JUOZAS GINKUS FOTOGRAFAS 499 Grand Street, Brooklyn, N. Y. KAMPAS UNION AVE. Fotografuoja Veselijas, Pagrabus, Grupas, Seimynas ir pavienius. Darbas atsakančis, kainos prienamos. Kurie mylit turėti gražius savo PAVEIKSLUS tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius Pareikslus, kaip mažus taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juezą Gink

PUIKUS VASARINIAI ČEVERYKAI Kiekvienas turi apsirupinti nusipirkti gerus čeverykus, tik nevisur juos galima gauti. Pirm pirkimo jau reikia žinoti kas gerą tavorą užlaiko. Visada eik pirkti pas K. Bundonis, jisiai užlaiko geriausį tavorą ir su prienamomis kainomis. Didžiausio pasirinkimo čeverykai W. L. Douglas, Emerson, Educator ir kitų firmų parsiduoda pigiaus negu kitur. Ant pareikalavimo išsiunčiu į kitus miestus ir apmoku persiuntimo lėšas. Persitikrinimui kviečiu atlankyti mano čeveryčių krautuve. Čion rasi čeveryčių nuo mažiausio iki didžiausiam. Nepamirškite antrašo: K. BUNDONIS 183 Bedford Ave. BROOKLYN, N. Y. Kamps North 7th Street

KO TIK REIKIA Į NAMUS GALIT GAUTI PAS Macys Bros. Furniture Co. Mes parduodami naujausias ma dos formišius, kas tik kokio skonio nori. Prekės mažesnės už tuos pači us daiktus, negu kur kitur. ADAM PERIOD SUITE. ISMOKESCIAI LABAI LENGVI TIK \$1.00 ARBA \$2.00 I SAVAITE Patarnavimas geriausias kiek galima. Pristatomi daiktai tie patis kad ir toli — už dyką ir apsaugiai. Jeigu jums tuom tarpu nieko nereikia, tai pasiųsk savo prietelių, jeigu jam gero velini. Musų adresas: MACYS BROS. Furniture Co. 198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Šale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs Ave Telephone 2372 Greenpoint

Vincas Struogis Lietuvos Vėliavų Išdirbtėjas 155 Hope St. Brooklyn, N. Y. Telefonas 2989 Stagg Residence Tel. 3671-R W'burg. VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI! Nuo tulo laiko užsiėmiam išdirbinėti tikras LIETUVOS VĒLIAVAS musų Draugijos, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiot, beveik žėdna musų draugija rūpinamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto. Taigi šiūmi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtūsi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiūom adresu: V. STRUOGIS 155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.